

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت امور باغبانی

کشاورزی قراردادی در زیربخش باغبانی (در راستای تأمین امنیت غذایی)

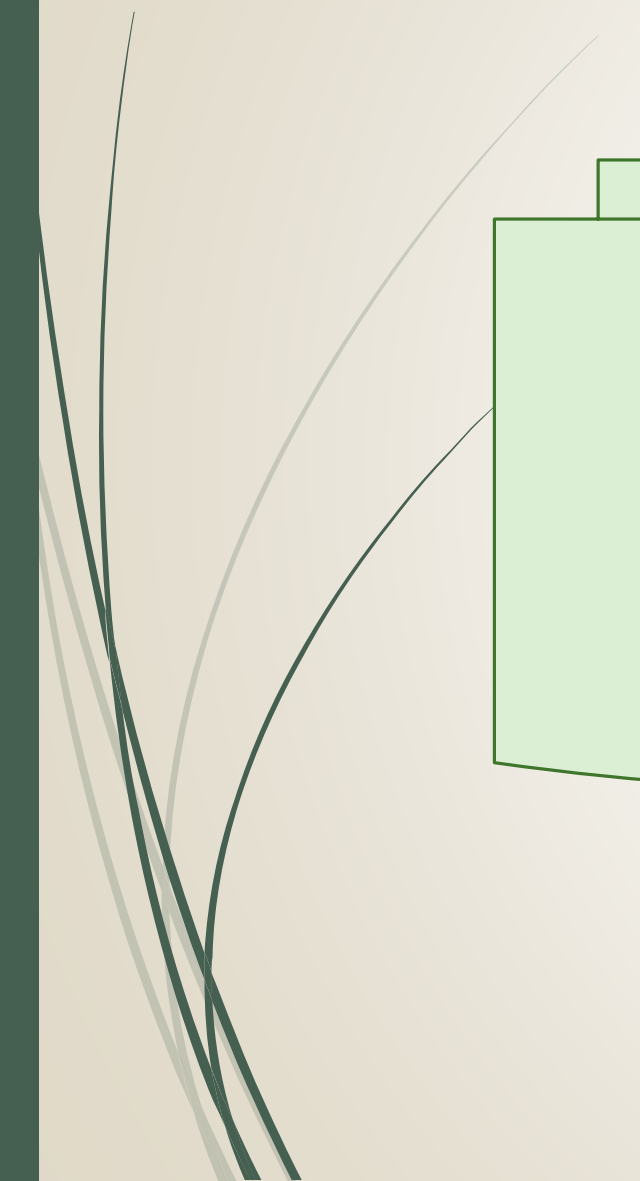

کارگروه تخصصی امور باغبانی

ستاد هماهنگی امنیت غذایی وزارت جهاد کشاورزی

آذرماه ۱۴۰۳

تعاریف و مفاهیم امنیت غذایی

تعریف امنیت غذایی

سازمان غذا و کشاورزی ملل متحد (FAO, 1999)

شرایطی که همه مردم در هر زمان دسترسی فیزیکی و اقتصادی به میزان غذای کافی و سالم، برای برآورده نمودن نیازمندی و اولویت های رژیم غذایی، برای یک زندگی سالم و فعال را داشته باشند.

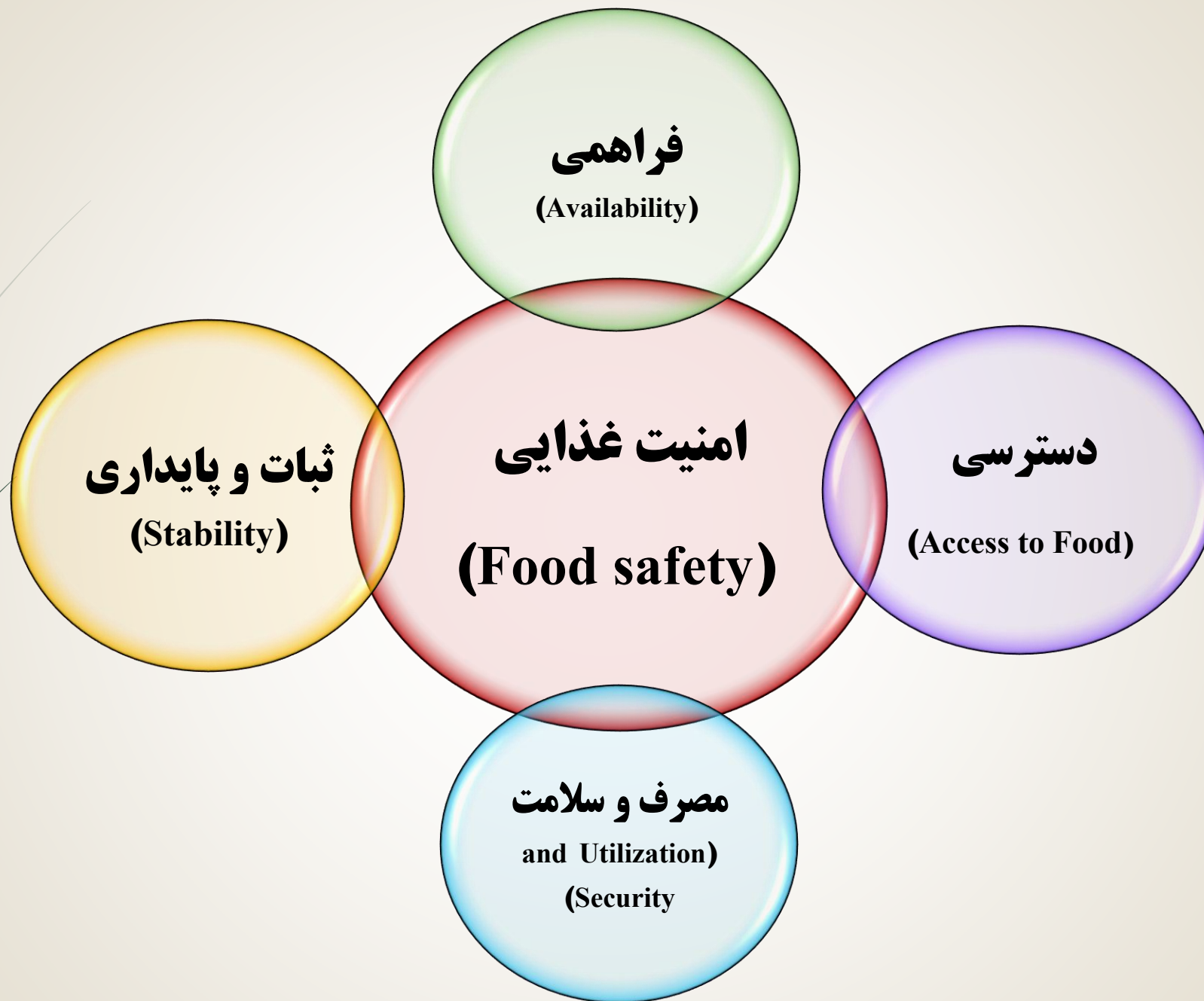
تعریف امنیت غذایی

سند ملی دانش بنیان امنیت غذایی شورای عالی انقلاب فرهنگی

۱۴۰۲/۰۴/۰۶

دسترسی فیزیکی، اقتصادی و عادلانه همه مردم در طول زندگی به غذای کافی، سالم، مغذی و حلال، جهت رفع نیازهای تغذیه ای سازگار با سلیقه ها و ترجیحات آن ها برای برخورداری از یک زندگی سالم و فعال، که دارای چهار رکن، "فراهمی"، "دسترسی"، "سلامت و مصرف" و "تاب آوری (ثبات و پایداری)" می باشد.

فراهمی غذا:

تأمین کمی و کیفی غذای مورد نیاز جامعه با بهره‌گیری از تولید، خالص تجارت، کشت فراسرزمینی و ذخایر راهبردی

دسترسی به غذا:

دسترسی یک فرد (خانوار) به منابع غذایی کافی و درآمد لازم برای خرید و مصرف سبد غذایی مطلوب
دسترسی اقتصادی به غذا: داشتن قدرت خرید اقلام سبد غذایی مطلوب برای آحاد مردم جامعه
دسترسی فیزیکی به غذا: عرضه کافی و توزیع مناسب و قابل دسترس اقلام سبد غذایی مطلوب

سلامت غذا:

اصول و اقدامات لازم برای تولید، فرآوری، نگهداری، حمل و نقل، تبادل و مصرف مواد غذایی برای حفظ سلامت

تاب آوری (پایداری) منابع:

توانایی برگشت پذیری کمیت و کیفیت منابع یک زیست بوم، پس از وارد آمدن تکانه یا نوسان ناشی از عوامل داخلی یا خارجی

اهمیت و جایگاه محصولات باغبانی در امنیت غذایی

- میزان کالری مورد نیاز هر فرد با توجه به سن، جنس، قد، وزن، فعالیت بدنی و ... متفاوت است. اما به طور کلی روزانه یک فرد معمولی، بالغ و فعال بین ۲۲۰۰ تا ۲۸۰۰ کالری نیازمند است. **با توجه به ترکیبات ضروری یک رژیم غذایی سالم شامل مواد معدنی، پروتئین، قند و فیبر، محصولات باغبانی مهمترین بخش در تامین ویتامین، مواد معدنی، قند، فیبر می باشد** و بنابراین بخش باغبانی در خصوص دستیابی به یک رژیم سالم و زندگی فعال نقش بسیار مهمی در تامین امنیت غذایی جامعه بر عهده دارد.
- متأسفانه اطلاعات بسیار اندکی درباره بررسی وضعیت امنیت غذایی در بخش باغبانی وجود دارد که با توجه به اهمیت این بخش، بایستی در دستور کار مستقیم قانون گذاران و متولیان بخش کشاورزی قرار گیرد.
- میزان تولید و میزان توان ذخیره سازی محصولات باغبانی برای تامین امنیت غذایی جامعه باید به درستی مشخص گردد و براساس این برنامه ریزی سهم بخش باغبانی در تامین کالری لازم برای هر فرد جامعه مشخص گردد.
- به دلیل وضعیت سیاسی و تحریم های یک جانبه علیه کشورمان، تامین امنیت غذایی با حمایت از تولید محصولات باغبانی داخلی بایستی با حساسیت و دقت بیشتری پیگیری شود. بخش باغبانی بطور مستقیم از طریق تولید بیشتر و صادرات و به طور غیر مستقیم از راه افزایش تقاضا برای خدمات و کالاهای صنعتی در جوامع روستایی به رشد اقتصادی کمک کرده و فضای امنیت غذایی کشور را بهبود می بخشد (Hosseini et al., 2011) بنابراین حمایت از بخش باغبانی ضرورتی اجتناب ناپذیر است که تحقق آن منافع بسیاری از بخش های جامعه را به دنبال خواهد داشت.

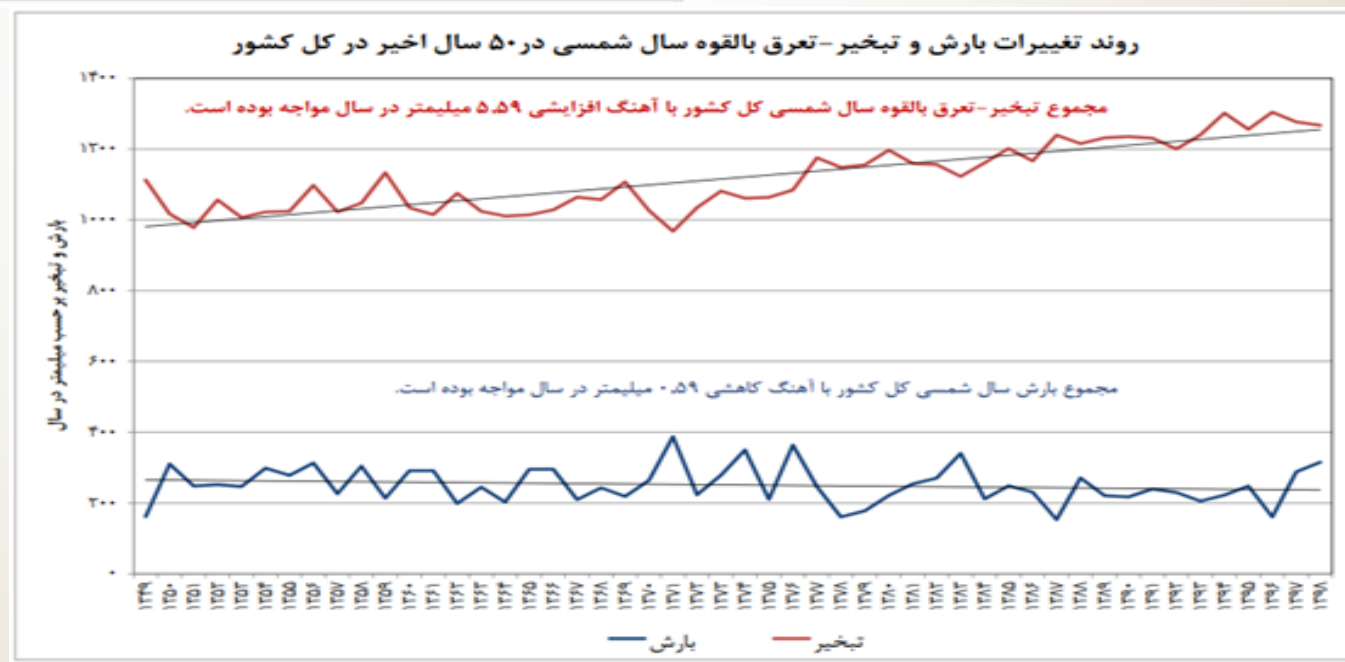
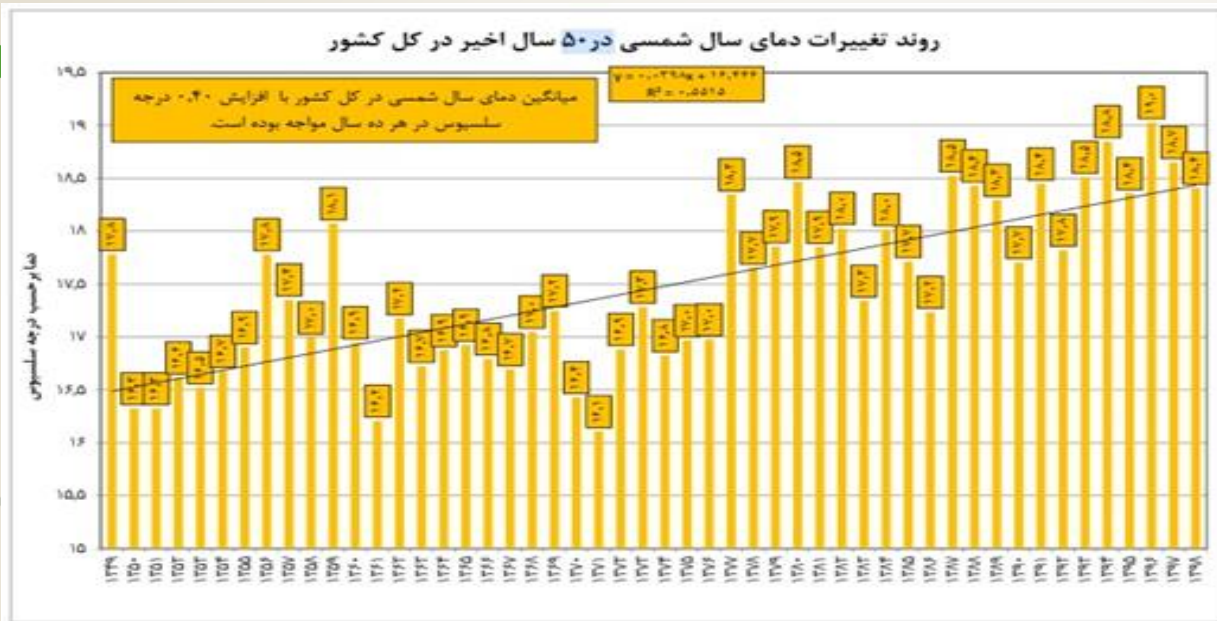
ضرورت ارائه تعریف جامعی از "امنیت غذایی"

❖ براساس تعاریف بین المللی (تعریف سازمان ملل و بانک جهانی) موجود بودن غذا، در دسترس بودن غذا، پایداری تامین غذا، سلامت جامعه و مصرف متعادل گروه‌های غذایی شامل نان و غلات، سبزی ها، میوه ها، شیر و فراورده های آن، گوشت و تخم مرغ، حبوبات و مغز دانه‌ها همگی از ارکان امنیت غذایی می‌باشند. بنابراین محصولاتی که در تامین هر یک از گروه‌های فوق نقش اساسی در کشور دارند می‌توانند جزو محصولات راهبردی قرار گیرند.

❖ **حذف گروه‌های میوه و سبزی از محصولات کشاورزی مشکلات عدیده ای را برای جامعه و کشور در پی داشته است که شیوع دیابت، بیماری‌های قلبی و عروقی، از آن جمله می‌باشد.** لذا با توجه به موارد فوق می بایست تعریف جامعی از امنیت غذایی و محصولات راهبردی ذیل آن ارائه شود.

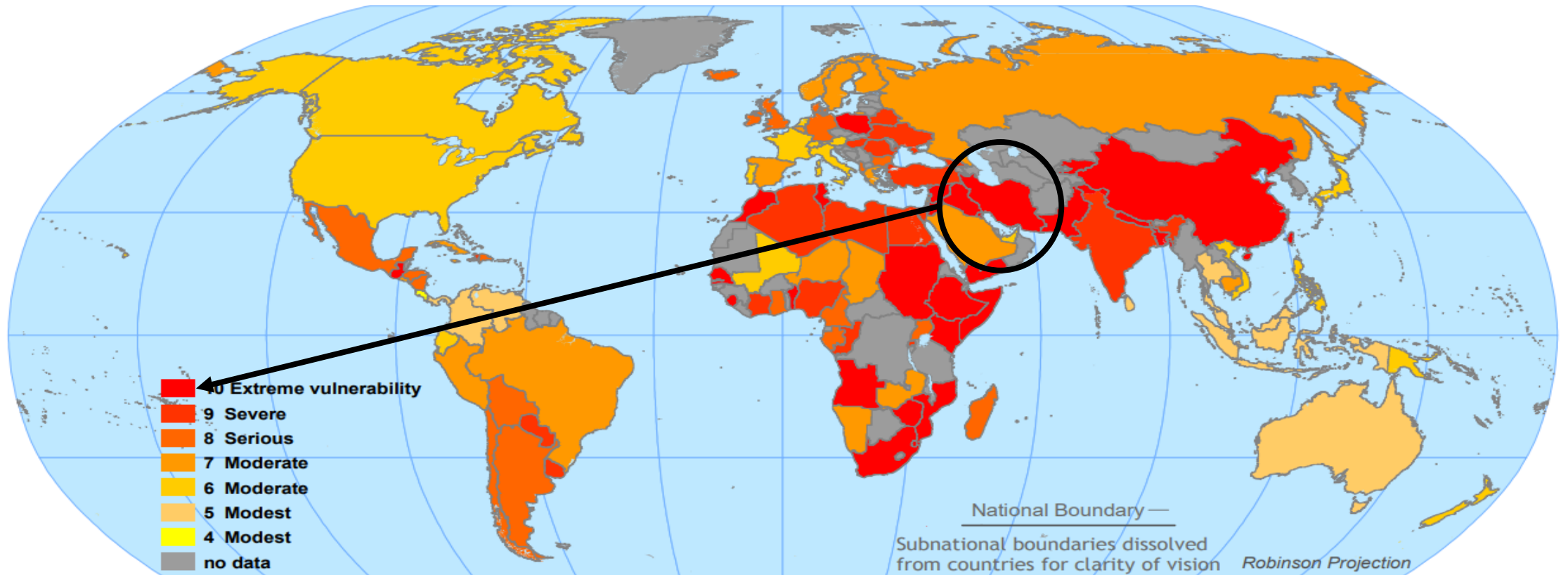
❖ **محصولات باغبانی در کنار محصولات زراعی و دام و طیور نقش بسزایی در امنیت غذایی جامعه دارند اما در طرح ها و برنامه های کلان امنیت غذایی عموماً به چند گروه محصولات زراعی و دامی خاص مثل غلات، دانه های روغنی، ... توجه شده و بقیه محصولات کشاورزی نادیده گرفته می شوند.**

میانگین تغییرات دما، بارش و تبخیر کشور در ۵۰ سال گذشته

آسیب پذیری تغییرات اقلیمی: ایران تا سال ۲۱۰۰ در وضعیت بسیار آسیب پذیر قرار دارد

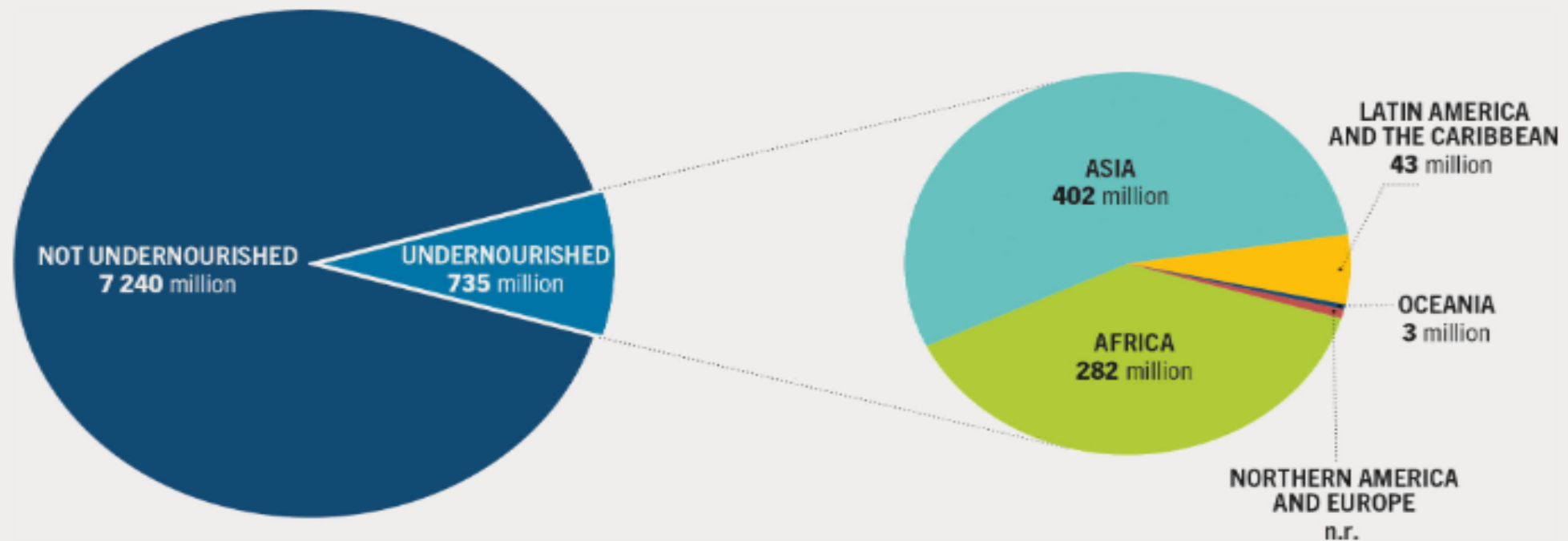
Global Distribution of Vulnerability to Climate Change Combined National Indices of Exposure and Sensitivity

Scenario B2 in Year 2100 with Climate Sensitivity Equal to 5.5 Degrees C
Annual Mean Temperature with Aggregate Impacts Calibration

FIGURE 3 IN 2022, ASIA WAS HOME TO 55 PERCENT (402 MILLION) OF THE PEOPLE IN THE WORLD AFFECTED BY HUNGER, WHILE MORE THAN 38 PERCENT (282 MILLION) LIVED IN AFRICA

NOTES: Projected values are based on the projected midranges. The full ranges of the projected 2022 values can be found in **Annex 2**. n.r. = not reported, as the prevalence is less than 2.5 percent.

SOURCE: FAO. 2023. FAOSTAT: Suite of Food Security Indicators. In: FAO. [Cited 12 July 2023].

www.fao.org/faostat/en/#data/FS

تحلیل راهبردی تولید محصولات باغبانی در امنیت غذایی جهان و ایران

- کل غذای مورد نیاز جهان در سال ۲۰۲۱ با جمعیت حدود ۷/۹ میلیارد نفر، در حدود ۲/۴ میلیارد تن
- جمعیت جهان در سال ۲۰۵۰ به ۹/۳ میلیارد نفر و نیاز غذا به حدود ۳ میلیارد تن خواهد رسید.
- **۶۰ درصد** جمعیت دنیا (۶/۳ میلیارد نفر) در **شرایط خشکسالی** قرار خواهند داشت. افزایش ۵۵ درصدی تقاضای کلی جهان برای آب موجب می شود میلیون ها نفر به آب سالم در سطح جهانی دسترسی نداشته باشند.
- تا سال ۲۰۵۰ با روش های معمول امکان تامین غذا برای سیر کردن ۹ میلیارد نفر کفایت نخواهد کرد و بیش از یک **میلیارد نفر گرسنه** خواهند ماند.
- بر اساس سند دانش بنیان امنیت غذایی در ایران تولیدات بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۸ از حدود ۱۲۳ میلیون تن باید به حدود ۱۶۰ میلیون تن در سال ۱۴۱۱ برسد. سهم تولیدات زیربخش باغبانی از ۲۳.۵ میلیون تن در سال ۱۳۹۸ می بایست به ۳۶.۵ میلیون تن (با احتساب محصولات گلخانه ای) در سال ۱۴۱۱ برسد.
- بر اساس این سند بهره وری آب (کیلوگرم ماده خشک بر متر مکعب) از ۱/۳۹ در سال ۱۳۹۸ باید به ۲/۶ در سال ۱۴۱۱ ارتقا یابد.
- همچنین طبق سند مذکور کل آب مصرفی بخش کشاورزی از ۷۰ میلیارد متر مکعب سال ۱۳۹۸ باید به ۵۰ میلیارد متر مکعب در سال ۱۴۱۱ برسد .

تحلیل راهبردی تولید محصولات باغبانی در امنیت غذایی ایران

بدلیل محدود بودن سطح اراضی کشاورزی و منابع آب در دسترس و از طرفی مواجهه با پدیده تغییر اقلیم، نیاز غذایی باید از طریق ارتقا عملکرد در واحد سطح تامین گردد.

➤ راهبردهای اساسی افزایش بهره وری در واحد سطح و ارتقا امنیت غذایی:

- ✓ توسعه محیط های کنترل شده (گلخانه و سایبان)
- ✓ افزایش تولیدات گلخانه ای، قارچ خوراکی، تولید ناشی ازانتقال کشت و سایبان ...
- ✓ تولید بذر هیبرید محصولات گلخانه ای
- ✓ توسعه باغات زیتون کشور
- ✓ اصلاح، نوسازی باغات دیم و آبی با رویکرد افزایش بهره وری و هوشمند سازی باغبانی
- ✓ افزایش میزان تولید محصولات گواهی شده و ارگانیک

برای انجام شش برنامه فوق در سطوح متناظر با برنامه هفتم به ۵۸۰۰۶۶۲ میلیارد ریال اعتبار تا پایان برنامه هفتم نیاز است.

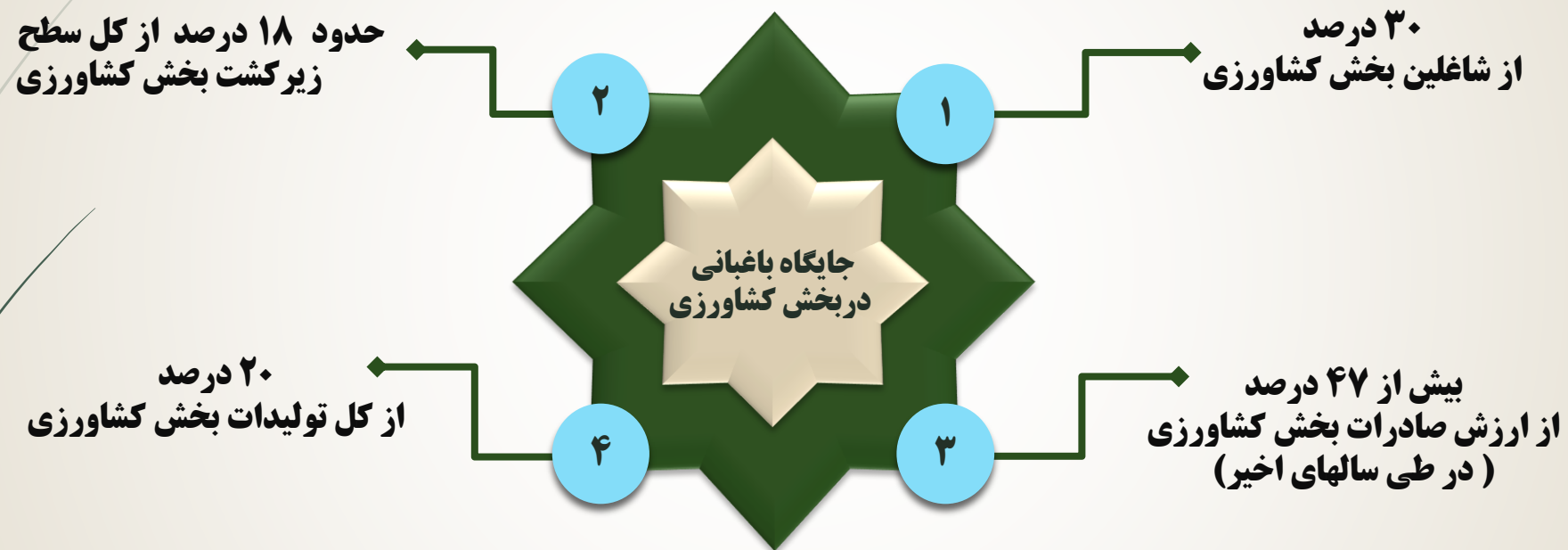
اهم اهداف معاونت امور باغبانی در راستای تأمین امنیت غذایی

مزیت های زیر بخش باغبانی در بخش کشاورزی

- ✓ دارا بودن اقلیم های متنوع برای تولید محصولات باغبانی
- ✓ دارا بودن رتبه های اول تا چهاردهم تولید در ۳۰ محصول باغبانی در دنیا
- ✓ تامین نیاز داخلی و صادرات مازاد بر مصرف محصولات با ارزش افزوده اقتصادی و ارزآوری برای کشور
- ✓ قابلیت بالای رقابت محصولات باغبانی تولیدی ایران در بازارهای جهانی
- ✓ بالا بودن بهره وری مصرف آب و نهاده ها در تولیدات محصولات باغبانی
- ✓ زیر بخش باغبانی کشور با بهره برداری از ۱۸ درصد اراضی کشاورزی، ۳۰ درصد اشتغال را به خود اختصاص داده است.
- ✓ بالا بودن ارزش غذایی محصولات باغبانی (سرشار از انواع ویتامین ها، مواد معدنی، قند و فیبر) و اهمیت آن در ارتقاء سلامت جسمی و روحی جامعه و تأمین امنیت غذایی
- ✓ نقش موثر باغات در ترسیب کربن، کاهش آلودگی هوا و جلوگیری از فرسایش خاک و حفظ محیط زیست

جایگاه زیر بخش باغبانی در بخش کشاورزی

مقایسه میزان تولید، ارزش و صادرات زیر بخش باغبانی با بخش کشاورزی در سال ۱۴۰۲

۱۳۳	میزان تولید محصولات کشاورزی (میلیون تن)
۲۵,۳	میزان تولید محصولات باغبانی (میلیون تن)
۲۰	سهم باغبانی در تولید (درصد)
۱۸,۳	ارزش تولید محصولات باغبانی (میلیارد دلار) - براساس قیمت صادراتی
۸۰	ارزش تولید محصولات باغبانی (میلیارد دلار) - براساس قیمت جهانی
۱۷	ارزش تولید محصولات باغبانی (میلیارد دلار) - براساس قیمت عمده فروشی
۸.۹	میزان صادرات محصولات کشاورزی (میلیون تن)
۲.۹	میزان صادرات محصولات باغبانی (میلیون تن)
۳۳.۵	سهم باغبانی در میزان صادرات (درصد)
۶.۴	ارزش صادرات محصولات کشاورزی (میلیارد دلار)
۲.۹	ارزش صادرات محصولات باغبانی (میلیارد دلار)
۴۷.۴	سهم باغبانی در ارزش صادرات (درصد)

جایگاه بخش باغبانی ایران در جهان (FAO 2022)

رتبه در میزان تولید	نام محصول
۱	زعفران، گل محمدی و زرشک
۲	پسته، هلو و شلیل
۳	خرما، انار، گردو، گیلاس، زردآلو و کشمش
۴	کیوی و به
۵	سیب، آلو، انجیر و پرتقال
۶	بادام، آلبالو، لیموها (لایم و لمون) و قارچ خوراکی
۷	نارنگی
۸	فندق و انگور
۱۲	زیتون و گریپ فروت
۱۴	گلابی

وضعیت سطح زیر کشت محصولات باغبانی - براساس آمار سال ۱۴۰۲

گلخانه ها

۲۷,۶ هزار هکتار
(۱۸,۲ هزار هکتار گلخانه فعال)

باغات گیاهان دارویی

۲۲۸ هزار هکتار

باغات دیم

۳۰۸ هزار هکتار

باغات آبی

۲۶۹۳ هزار هکتار

غیربارور: ۲۰۳۲۶۷ هکتار
بارور: ۲۸۰۱۲۷۴ هکتار

کل سطح زیر کشت:
۳۰۰۴۵۳۹ هکتار

گل و گیاهان زینتی (فضای باز و گلخانه)

۸ هزار هکتار

باغات چای

۲۲,۲ هزار هکتار

باغات زیتون

۶۱ هزار هکتار

وضعیت میزان تولید محصولات باغبانی (باغی و گلخانه ای) – براساس آمار سال ۱۴۰۲

گیاهان دارویی

۲۰۴ هزارتن

تولید محصولات گلخانه ای

۳,۳ میلیون تن

میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری

۱۰,۱ میلیون تن

میوه های سردسیری و خشک

۱۱,۴ میلیون تن

تولید محصولات
باغبانی
(باغی و گلخانه ای):
۲۵,۳ میلیون تن

میزان تولید نهال

۶۸ میلیون اصله

گل و گیاهان زینتی
(فضای باز و گلخانه)

۴ میلیارد عدد

تولید زیتون

۹۴,۳ هزارتن

تولید قارچ خوراکی

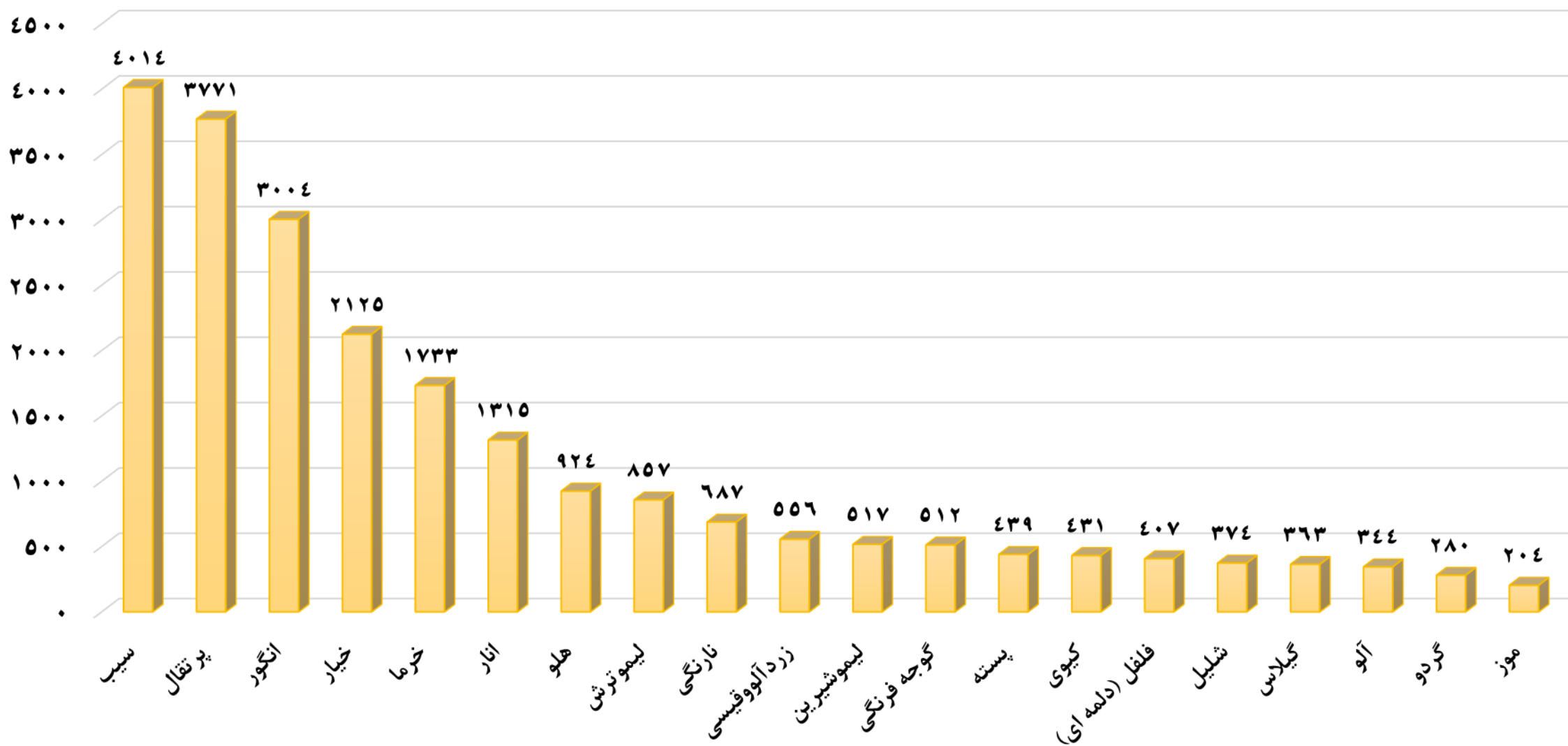

۱۸۰ هزار تن

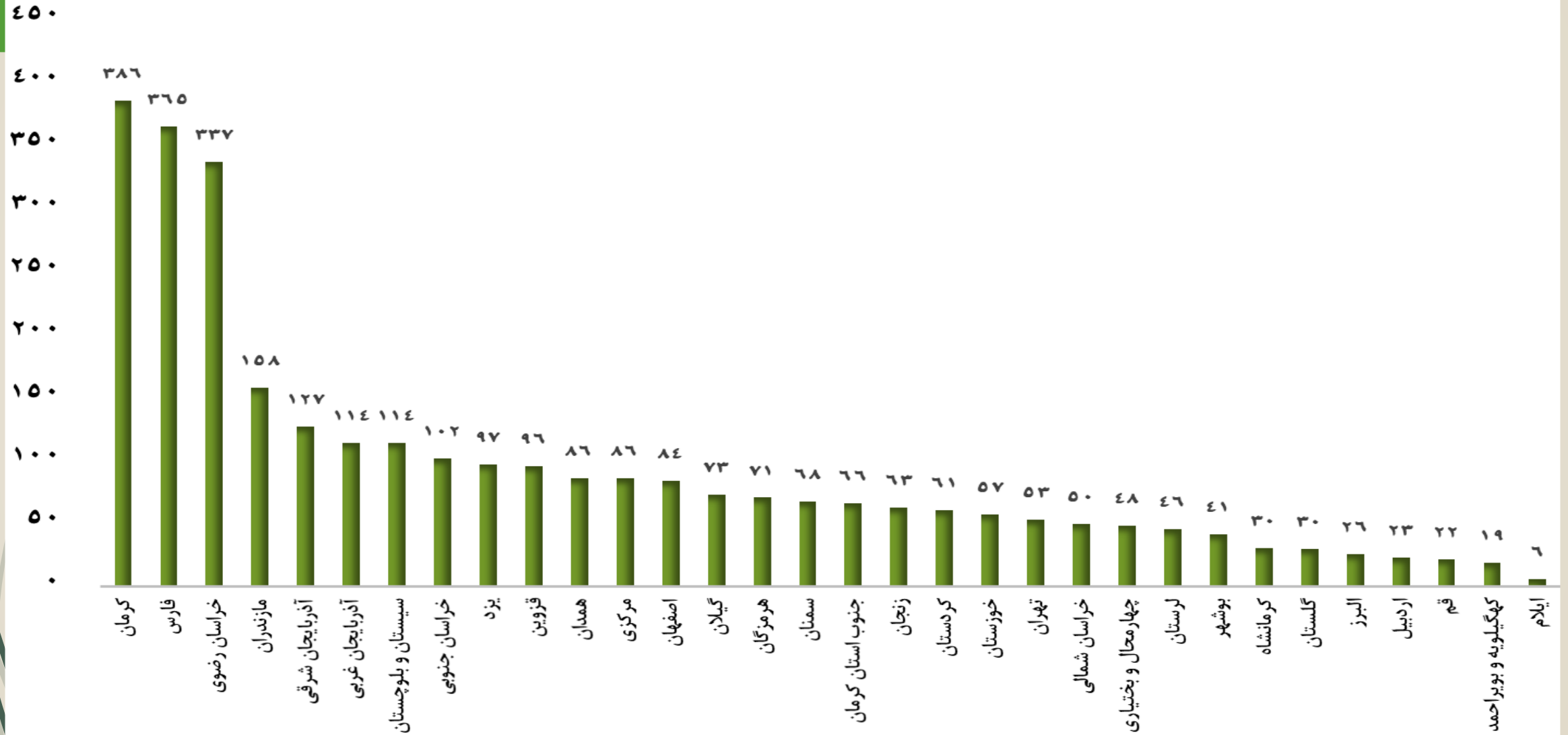
سطح زیر کشت ، تولید و صادرات محصولات باغی و گلخانه ای در سال ۱۴۰۲

صادرات - ۱۴۰۲		پیش بینی تولید ۱۴۰۳ (تن)	تولید ۱۴۰۲ (میلیون تن)	سطح زیر کشت (میلیون هکتار)
ارزش (میلیون دلار)	وزن (میلیون تن)			
۲۸۹۴	۲,۹	۲۶,۹	۲۵,۳	۳

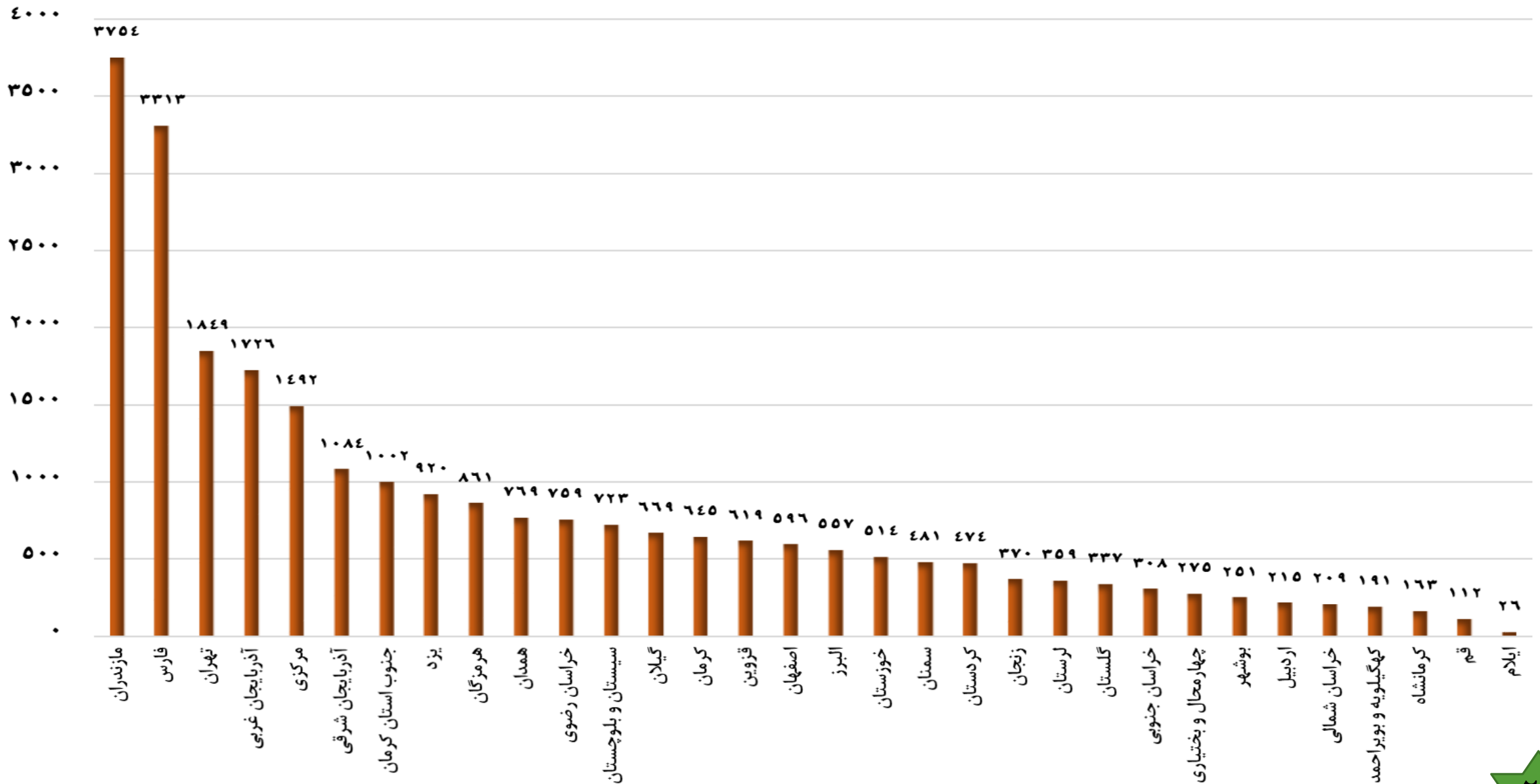
نمودار میزان تولید محصولات عمده باغبانی در سال ۱۴۰۲ - واحد: هزار تن

نمودار سطح زیر کشت محصولات باغبانی به تفکیک استان در سال ۱۴۰۲ - واحد: هزار هکتار

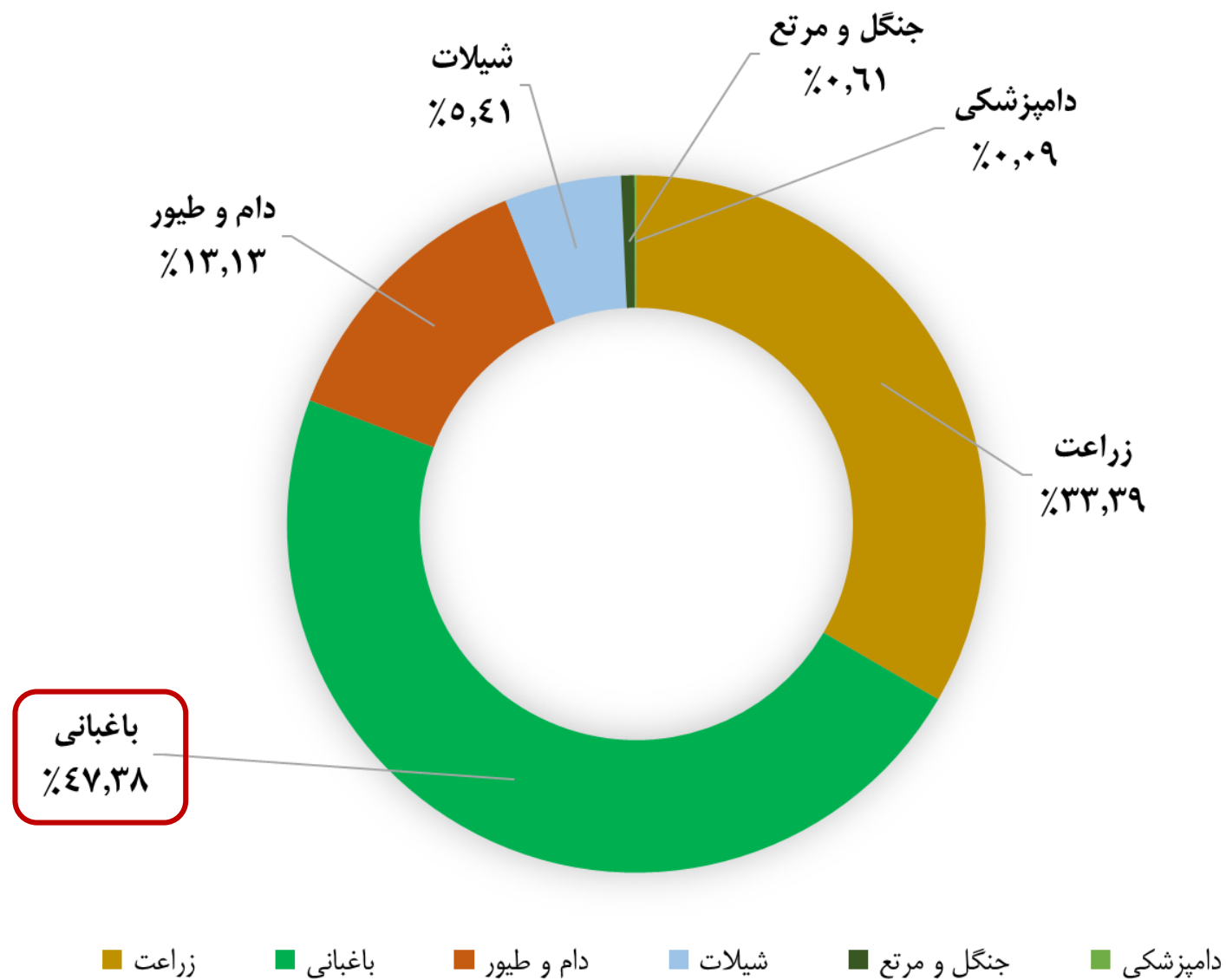
نمودار میزان تولید محصولات باغبانی به تفکیک استان در سال ۱۴۰۲ – واحد: هزارتن

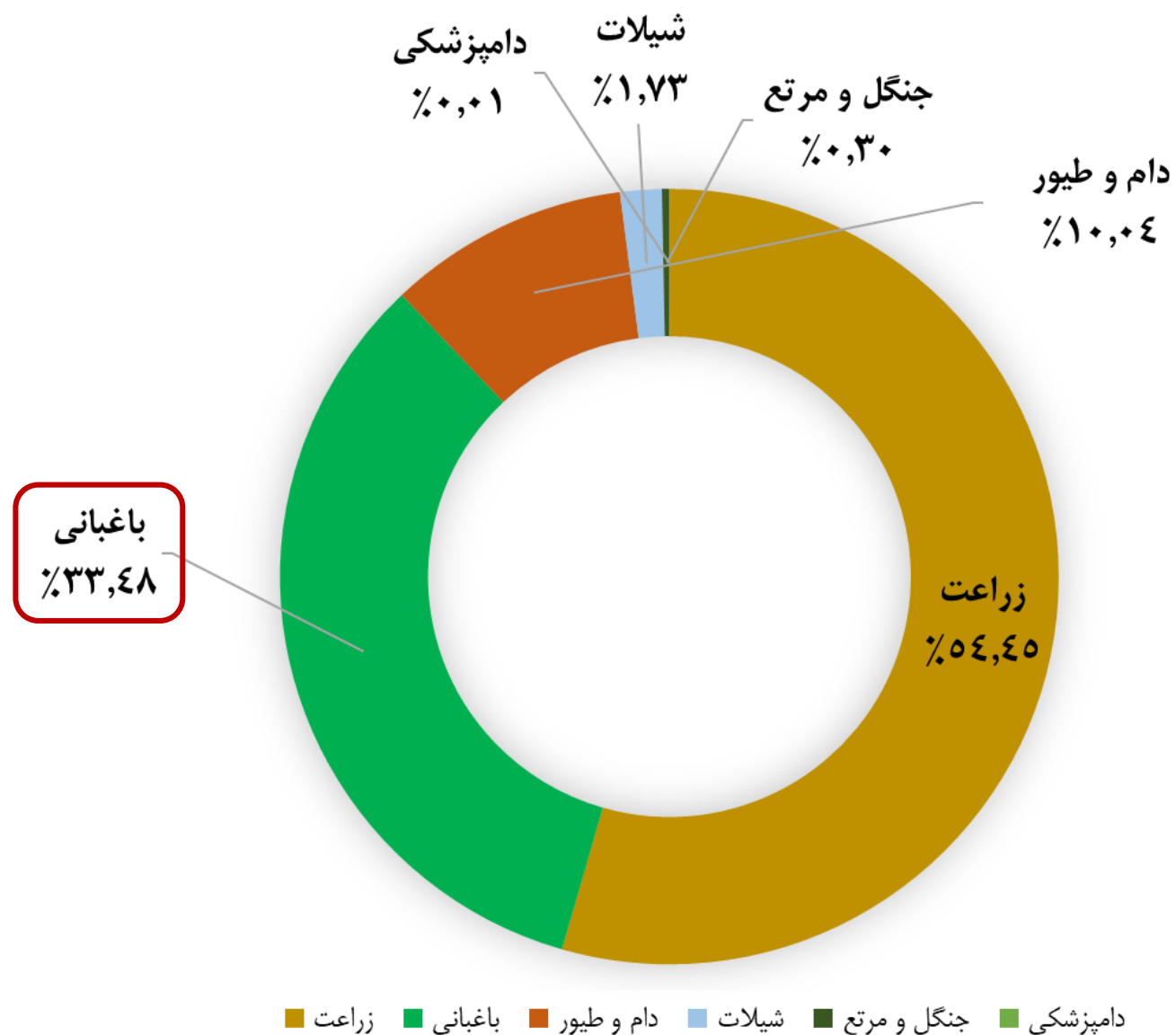
مقایسه زیربخش های مختلف کشاورزی در میزان و ارزش صادرات - سال ۱۴۰۲

زیربخش	میزان صادرات (هزارتن)	سهم وزنی هر زیربخش (درصد)	ارزش صادرات (میلیون دلار)	سهم ارزشی هر زیربخش (درصد)
باغبانی	۲۹۷۶.۱	۳۳.۵	۲۸۹۴.۱	۴۷.۴
زراعی	۴۸۴۰.۶	۵۴.۵	۲۰۳۹.۶	۳۳.۴
دام و طیور	۸۹۲.۲	۱۰.۰	۱۱۲۲.۷	۱۳.۱
شیلات	۱۵۳.۶	۱.۷	۳۳۰.۴	۰.۴
جنگل و مرتع	۲۶.۳	۰.۳	۳۷.۲	۰.۶
دامپزشکی	۰.۷	۰.۰۱	۰.۶	۰.۱
جمع کل بخش کشاورزی	۸۸۸۹.۴	۱۰۰	۶۴۲۹.۷	۱۰۰

نمودار ارزش صادرات زیربخش های کشاورزی در سال ۱۴۰۲ - درصد ارزشی

نمودار میزان صادرات زیربخش های مختلف کشاورزی در سال ۱۴۰۲ - درصد وزنی

مقایسه زیربخش های مختلف کشاورزی در میزان و ارزش واردات – سال ۱۴۰۲

زیربخش	میزان واردات (هزارتن)	سهم وزنی هر زیربخش (درصد)	ارزش واردات (میلیون دلار)	سهم ارزشی هر زیربخش (درصد)
زراعی	۲۳۰۶۷	۹۲.۵	۱۳۶۱۹	۷۸.۵
باغبانی	۹۴۲	۳.۷	۱۲۰۵	۷
دام و طیور	۲۷۵	۱.۱	۱۱۹۹	۶.۹
جنگل و مرتع	۴۵	۰.۲	۸۰	۰.۵
دامپزشکی	۲۸	۰.۱۱	۵۰۸	۲.۹
شیلات	۲۵	۰.۱۰	۷۶	۰.۴
جمع کل بخش کشاورزی	۲۴۹۲۹	۱۰۰	۱۷۳۵۹	۱۰۰

تعریف کشاورزی

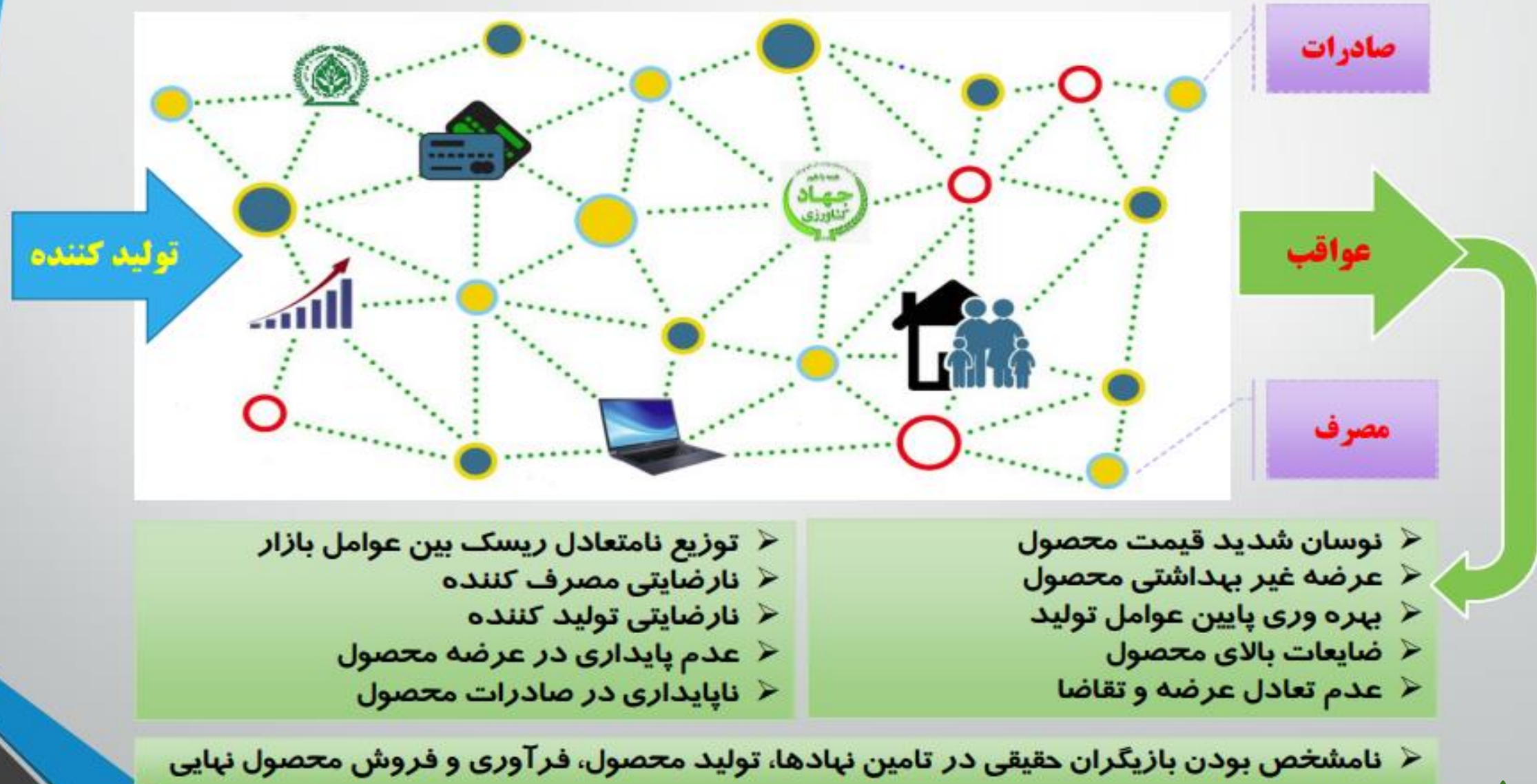
براساس سند ملی دانش بنیان امنیت غذایی

کشاورزی:

تولید محصولات گیاهی یا جانوری از طریق زراعت، باغبانی، جنگلداری، مرتعداری و پرورش دام، طیور، آبزیان و زنبور عسل **مبتنی بر زنجیره ارزش**، حفاظت از منابع پایه و تنوع زیستی و اصول و ضوابط سلامت و بهداشت

بنابراین رویکرد وزارت جهاد کشاورزی از "**تولید محور**" به "**بازار محور**" تغییر کرده است و پایه و اساس برنامه های خود را بر بهبود نظام بازاریابی و تجارت کشاورزی، ارتقاء بهره وری و تولید پایدار محصولات کشاورزی، دستیابی به جهش تولید، صادرات پایدار، دستیابی به جهش صادرات محصولات کشاورزی و در نهایت توسعه روستایی از طریق ایجاد و توسعه زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی، قرار داده است.

کلاف (شبکه) سر در گم بازار محصولات کشاورزی

تعریف زنجیره ارزش (Chain Value)

مجموعه اقداماتی که در یک کسب و کار (صنعت، کشاورزی، خدمات)، به صورت زنجیروار انجام می گیرد تا برای مشتریان خود، ارزش خلق نماید، زنجیره ارزش نام دارد (مایکل پورتر، استاد دانشگاه هاروارد، ۱۹۸۵). محصول از حلقه های به هم پیوسته این زنجیر عبور می کند و در هر حلقه، ارزشی به محصول نهایی افزوده می شود.

مدل زنجیره ارزش پورتر

حاشیه سود یعنی ارزشی که برای مشتری تولید می شود منهای هزینه تولید ارزش برای شرکت

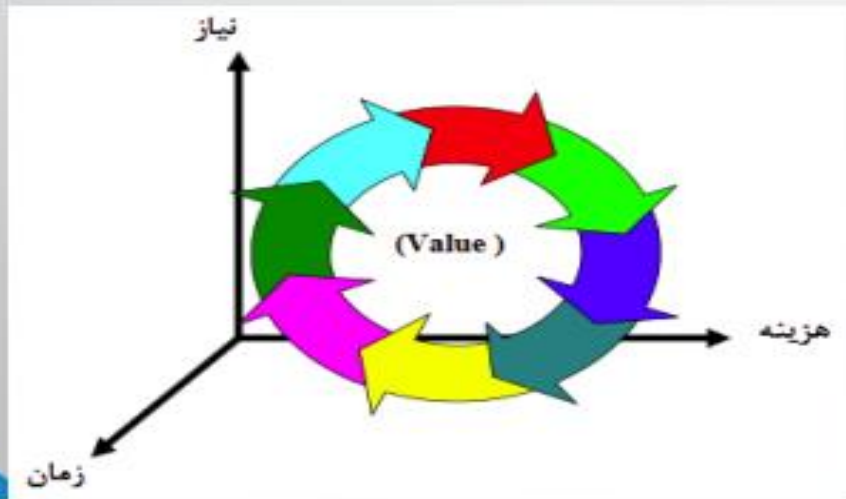
مفهوم ارزش

ارزش (Value) مفهوم بسیار ذهنی و کیفی است و برای افراد مختلف معانی مختلف دارد. ارزش تعاریف بازاریابی را متحول کرده است و مفهومی جدید به شاخص های اقتصادی از جمله قیمت، هزینه، درآمد، سود و ... داده است.

فیلیپ کاتلر (Philip Kotler) پدر علم بازاریابی مدرن نکات جالب دارند:

بازاریابی فرایندی (مدیریتی-اجتماعی) برای رفع نیاز از طریق تولید و مبادله ارزش است

- در این تعریف، کاتلر بر مفهوم **ارزش** تاکید دارد زیرا ارزش مفهومی فراتر از قیمت کالا و خدمات است.
- ارزش یعنی ترکیب مناسب کیفیت، خدمات، قیمت، زمان و ... برای بازار هدف است.
- کار بازاریابی ایجاد و ارائه ارزش برای مشتری است.

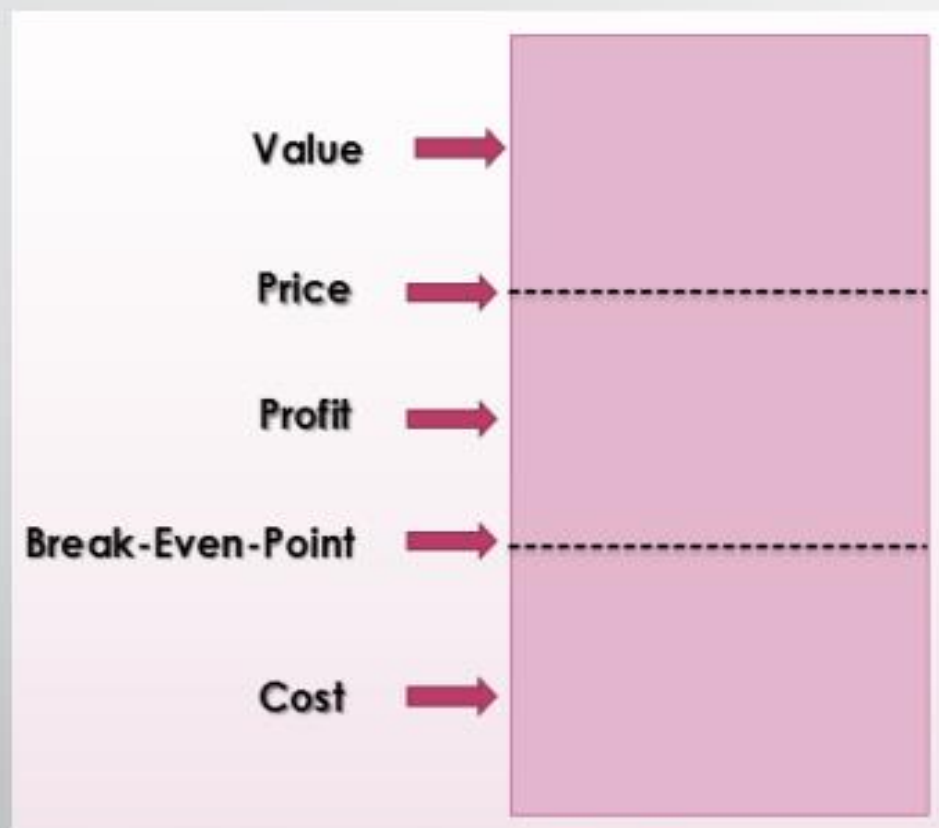

تئودور لویت (Theodore Levitt) بزرگان بازاریابی پدر علم برند **هدف بازاریابی ایجاد ارزش برای مشتریان است.**

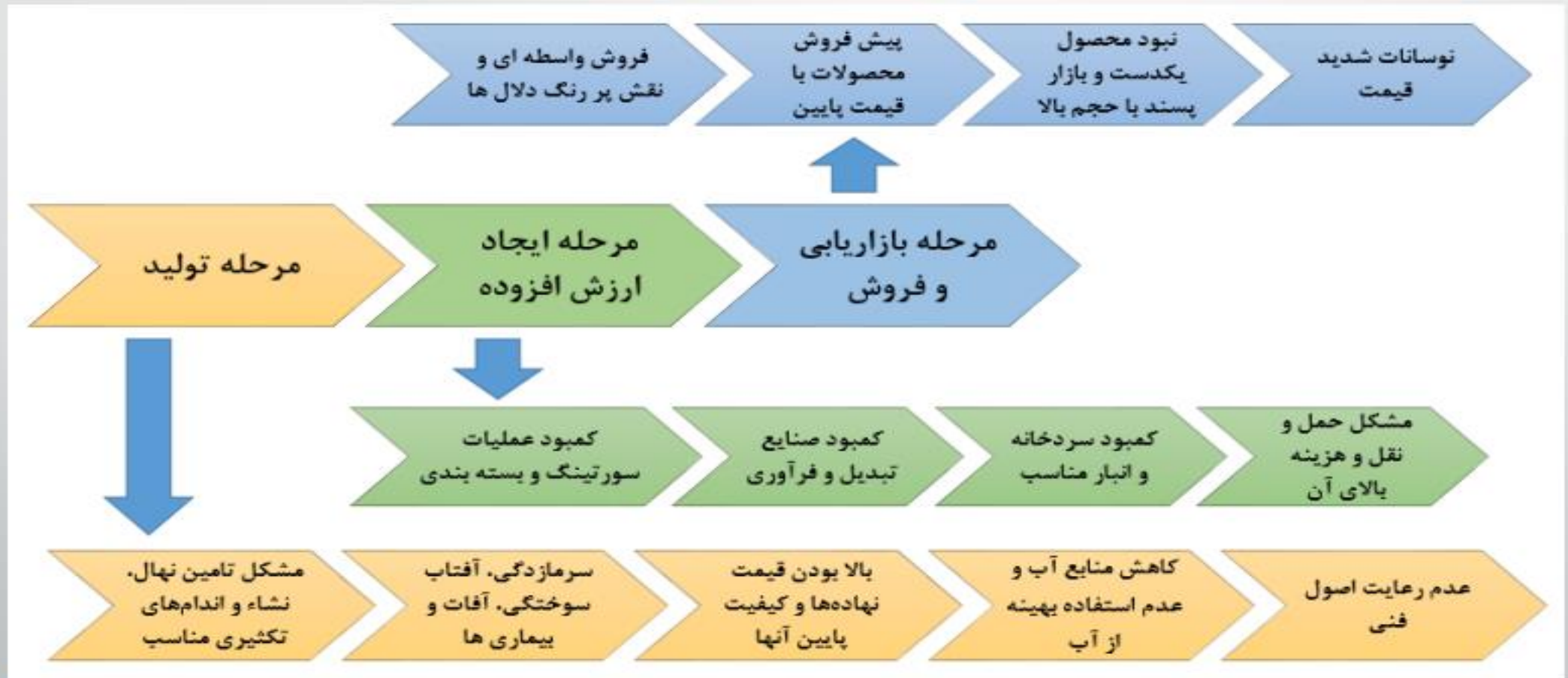
هیچکس کالا را خریداری نمی کند، مشتریان همیشه کاری را می خردند که فکر می کنند کالا برای آن ها انجام می دهد. مردم به صدای کیفیت اهمیت می دهند.

مردم برای یک مته ۶ میلیمتری پول نمی دهند. آنچه واقعاً مردم قصد دارند بخرند یک سوراخ ۶ میلیمتری است.

مفهوم ارزش

وضعیت فعلی زنجیره ارزش محصولات باغی

حلقه های زنجیره ارزش محصولات باغبانی بر اساس مدل پورتر

حلقه های زنجیره ارزش محصولات باغبانی بر اساس مدل پورتر

فعالیت های پشتیبان

- موسسات تحقیقاتی و مراکز تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
- شرکتهای دانش بنیان، شتاب دهنده ها و مراکز رشد
- مراکز خدمات توسعه کسب و کار (Agri-BDS)
- مراکز خدمات کشاورزی، خانه های ترویج، کارشناسان پهنه نظام نوین ترویج کشاورزی
- مراکز خدمات بیمه ای، بیمه کشاورزی، بانک کشاورزی، صندوق حمایت از توسعه کشاورزی
- سازمان ملی استاندارد، سازمان ثبت اسناد (ثبت شرکت زنجیره ارزش، ثبت برند)

فعالیت های اصلی

بازیگران و اهداف حلقه های اصلی زنجیره های ارزش محصولات کشاورزی

حلقه تامین و تهیه نهال، نشاء و نهاده ها

- مراکز تامین و تولید نهال و اندامهای تکثیری سالم و مرغوب
- مراکز تامین و تولید نشاء سالم و مرغوب
- مراکز تولید و تامین نهاده ها (کود، سم و مکمل ها)
- مراکز توسعه مکانیزاسیون کشاورزی
- مراکز تامین و تهیه آب کشاورزی و سیستمهای آبیاری
- سایر مراکز با فعالیتهای مشابه

تهیه، تامین و توزیع به موقع نهال، نشاء و اندامهای تکثیری مرغوب و سایر نهادههای مورد نیاز کشاورزی با کیفیت استاندارد به تولیدکنندگان بر اساس قراردادهای مشخصی

حلقه باغداران و گلخانه داران

- باغداران، گلخانه داران و کشاورزان خرده پا
- اتحادیهها و تعاونیهای باغداران
- اتحادیهها و تعاونیهای گلخانه داران
- تشکلهای و نظامهای صنفی کشاورزی
- سایر تولیدکنندگان و تشکلهای با فعالیتهای تولیدی مشابه

تولید محصول کشاورزی با رعایت تمام نکات استاندارد فنی و بهداشتی بر عقد قرارداد با عوامل پسین بازار

حلقه خرید، بسته بندی، صنایع فرآوری و استاندارد

- اتحادیهها و شرکتهای تعاونی کشاورزی
- شرکت های حمل و نقل محصول
- کارخانجات صنایع تبدیلی و فرآوری
- کارگاههای سورینگ، شستشو و بسته بندی
- انبارداران و سردخانه داران
- غرفه داران صادراتی صوبه و تره بار (با شرط اخراج خدمات فوق)
- سایر واحدها و کارگاهها با فعالیتهای مشابه

خرید و برداشت مکانیزه محصول، بازگیری و حمل و نقل بر اساس قرارداد با تولیدکنندگان - سورینگ، شستشو، ضد عفونی، بسته بندی بر اساس استاندارد و رعایت پروتکل های بهداشتی و سلامت محصول - انبارداری و نگهداری محصول در سردخانه بر اساس استانداردهای کیفیت، بهداشت و سلامت محصول - فرآوری و تبدیل محصول خام به محصولات دیگر یا ماندگاری بیشتر بر اساس استانداردهای کیفیت و سلامت - پرند سازی و ایجاد حلقه های جدید ارزش افزوده (ایجاد و توسعه خطوط تولید محصولات متنوع جالبی) - استاندارد سازی پروتکل های بهداشتی و سلامت محصول در فرآیند تولید محصولات جدید

حلقه بازاریابی، تبلیغات، توزیع محصول و فروش

- اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی کشاورزی
- شرکت های بازرگانی و توزیع محصول
- نمایندگی های فروش و فرانچایز محصولات در داخل و خارج از کشور
- شرکت های توزیع و حمل و نقل کالا و محصول نهایی
- مال ها، هابهای بازاریابی، سردخانه دار، سوریمارکتها، و میوه فروشیهای خرد
- غرفه های فروش شهرداری و پاسارمالام ها (مراکز فروش شبانه)
- سایر واحدها، مراکز و موسسات با فعالیتهای مشابه

فروش و توزیع محصول تازه خوری بسته بندی شده با رعایت استانداردهای بهداشتی و ماندگاری معین - فروش و توزیع محصولات فرآوری و تبدیل شده به محصولات غذایی دیگر با عقد قرارداد به مراکز فروش - فروش محصولات به نمایندگیهای داخلی و خارجی بر اساس استانداردهای کشورهای هدف با عقد قرارداد - توسعه دفاتر نمایندگیهای داخلی و خارجی (صادرات) با عقد قرارداد مدت دار و تامین پایدار کالا و محصول - توسعه صادرات و گسترش نمایندگی های فروش محصولات در کشورهای هدف صادراتی با عقد قرارداد - ایجاد و توسعه فرانچایزینگ کالا و محصولات در داخل و خارج از کشور - توسعه مراکز فروش (شامل هابهای بازاریابی، سردخانه دار، میوه فروشیها و غرفههای شهرداری و پاسارمالامها)

حلقه مصرف، خدمات، مدیریت ارتباط با مشتری، مدیریت بازاریافت

- غرفه های فروش اتحادیه ها و شرکتهای تعاونی کشاورزی
- مال ها (مراکز بزرگ خرید) و هابهای بازاریابی، سردخانه دار
- سوریمارکتها، سبزی مارکتها و میوه فروشیها، غرفه های شهرداری و پاسارمالام ها
- بازارهایان و شرکتهای خدمات بازاریابی و مدیریت ارتباط با مشتری (CRM)
- مأموران بهداشت و شرکت های ناظر بر پروتکل های بهداشتی محصولات کشاورزی
- مأموران نظارت حکومتی، صنوف میوه و تره بار، شرکتهای بازاریافت و مدیریت پسماند
- سایر واحدها، مراکز و موسسات با فعالیتهای مشابه

مدیریت تقاضا و شناخت سلیقه و نیاز مصرف کنندگان در کوتاه مدت و بلند مدت - تلاش بر رضایت بیشتر مصرف کنندگان و مدیریت خدمات پس از فروش محصول - نظارت بر رعایت استانداردهای سلامت و پروتکل های بهداشتی عرضه محصول به مشتریان - نظارت بر تنظیم بازار و قیمت ها و همچنین کاهش نوسانات قیمت - پیوند مدیریت ارتباط با مشتری (CRM) جمع آوری و مدیریت بازاریافت و پسماند محصولات کشاورزی و تبدیل آن به محصولات دیگر در زنجیره ارزش

سازمانهای درگیر در نظام اجرایی تشکیل شرکت های زنجیره ارزش محصولات باغبانی

سازمان های تاثیر گذار بر موفقیت وزارت جهاد کشاورزی در برنامه توسعه زنجیره های ارزش محصولات با رویکرد بازار محور

حلقه های اصلی زنجیره ارزش محصولات باغبانی

مرحله تولید

مرحله ایجاد
ارزش افزوده

مرحله بازاریابی
و فروش

مشکلات مرحله تولید:

- ۱- مشکل تأمین نهال، نشاء و اندام های تکثیری استاندارد متناسب با نوع اقلیم و نیاز بازار و تقاضای خارجی
- ۲- مشکل سرمازدگی، آفتاب سوختگی، آفات و بیماری ها، نداشتن سایبان و ...
- ۳- بالا بودن قیمت نهاده ها (انواع کودها، سموم آفت کش و علف کش و مکمل ها) و کیفیت پایین آنها
- ۴- کاهش کیفیت و کمیت منابع آب و عدم استفاده بهینه از آب موجود براساس نیاز آبی گیاه
- ۵- عدم رعایت اصول فنی و پایین بودن دانش فنی باغداران در مراحل مختلف بازار (کاشت، داشت، برداشت و نگهداری)
- ۶- عدم استفاده از مکانیزاسیون با پایین بودن ضریب مکانیزاسیون در مراحل مختلف تولید و برداشت محصول

مشکلات مرحله ایجاد ارزش افزوده:

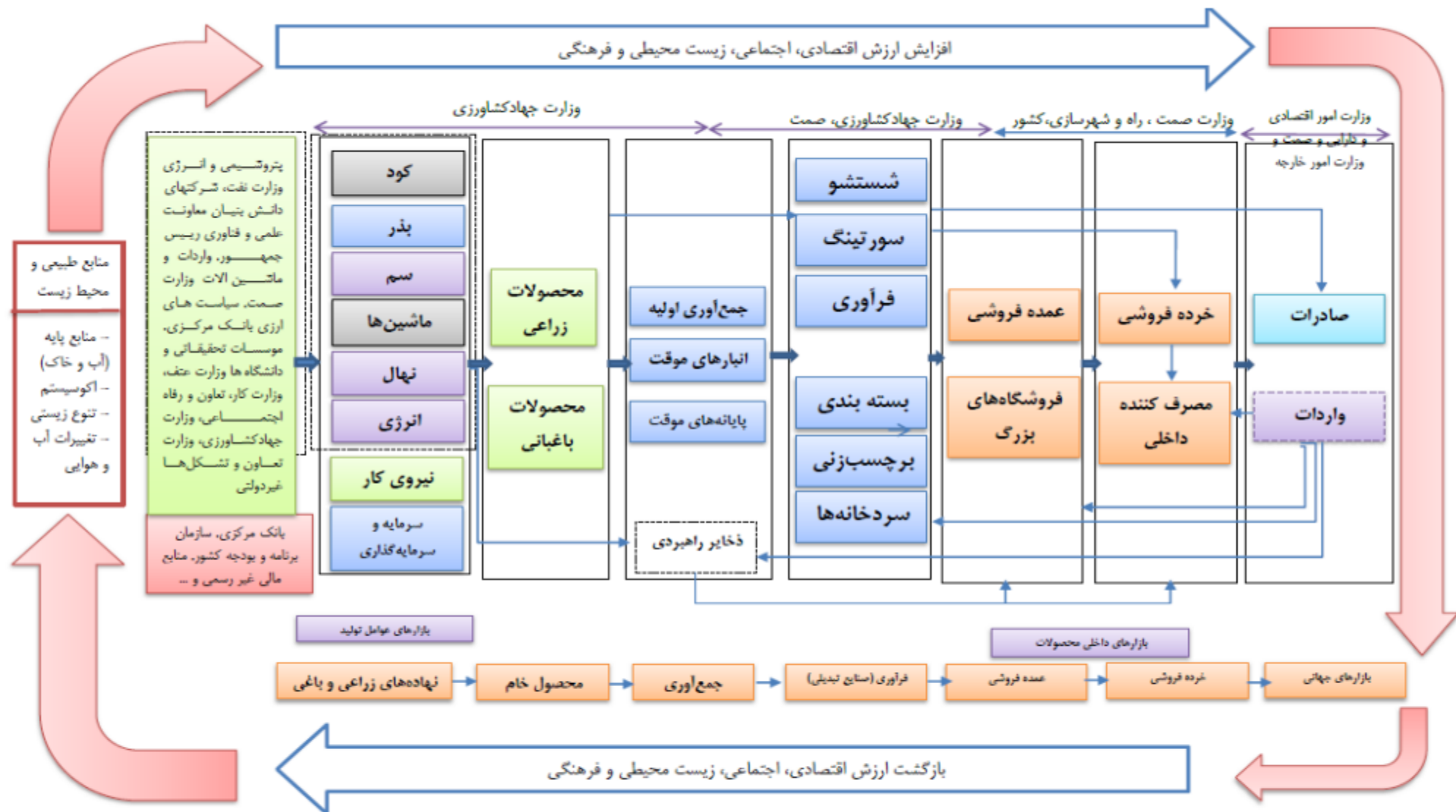
- ۱- کمبود واحدهای عملیات سورتینگ و بسته بندی
- ۲- کمبود صنایع تبدیلی و فرآوری در نزدیکی قطب های تولید محصول
- ۳- کمبود سردخانه، انبار مناسب برای محصولات برداشت شده
- ۴- مشکل دسترسی به وسایل حمل و نقل و هزینه بالای آن

مشکلات مرحله بازاریابی و فروش:

- ۱- فروش واسطه ای و نقش پررنگ دلال ها
- ۲- پیش فروش محصولات با قیمت پایین
- ۳- کمبود محصول یکدست و بازارپسند در حجم بالا و متناسب با نیاز بازار
- ۴- نوسانات شدید قیمت محصولات
- ۵- فقدان کشاورزی قراردادی (Contract Farming)

مزایای ایجاد زنجیره ارزش محصولات کشاورزی

✓ کاهش هزینه های تولید و افزایش بهره وری	✓ بهبود درجه کیفیت کالا
✓ فراهم سازی خدمات ارزنده برای مشتری	✓ کاهش ضایعات محصول
✓ تنوع خدمات جدید دارای ارزش افزوده	✓ افزایش کیفیت بهداشت و سلامت محصول
✓ ایجاد نوآوری ها با سرعت بیشتر	✓ افزایش سود واقعی
✓ ایجاد حلقه های جدید و اشتغال بیشتر	✓ رضایت مصرف کننده
✓ شفافیت قیمتها و واقعی شدن قیمتها	✓ کاهش واسطه گری و دلالی
✓ تعادل در ریسک قیمتی در بین عوامل بازار	✓ پایداری در تولید و صادرات
✓ تعادل عرضه و تقاضا	✓ افزایش قدرت انعطاف پذیری

نمایی از زنجیره ارزش محصولات زراعی و باغی و بازیگران آن

نقش کشاورزی قراردادی در زنجیره ارزش محصولات کشاورزی

کشاورزی قراردادی الگویی است که می تواند بر بسیاری از نارسایی های زنجیره ارزش محصولات کشاورزی فائق آید. شرایط خاص کشور نشان می دهد این الگو می تواند به عنوان **گزینه ای اصلی برای تقویت پیوند کشاورزان و صنایع وابسته** قرار گیرد.

مشکلات بخش کشاورزی در زنجیره ارزش محصولات کشاورزی، عمدتاً عدم هماهنگی و پیوند نامناسب بین بخش های مختلف زنجیره، عدم دسترسی کشاورزان به ویژه کشاورزان خرده پا به بازار، ناپایداری اشتغال و درآمد، تامین نهاده های کشاورزی، بالا بودن هزینه های مبادله و قیمت تمام شده محصول تولیدی، عدم ثبات قیمت ها، عدم تامین نقدینگی سرمایه در گردش، عدم دسترسی و شناسایی بازارهای هدف می باشد.

لذا کشاورزی قراردادی مدلی است که بازیگران زنجیره ارزش محصولات کشاورزی را در زنجیره پیوند می دهد و در جریان این ارتباطات در امتداد زنجیره ارزش برای پاسخگویی به بازار، به عنوان یک ابزار اعتمادساز در روابط تجاری با صنایع به سمت موفقیت سوق خواهد داد که نهایتاً منجر به کاهش ریسک و ایجاد کسب و کار باهدف توسعه بخش کشاورزی می شود.

معرفی کشاورزی قراردادی

با کمک شرکت های پشتیبان و پیشرو

منبع: معاونت برنامه ریزی و اقتصادی وزارت

جهاد کشاورزی – دفتر امور اقتصادی

کشاورزی قراردادی چیست؟

- یک **توافق** بین کشاورزان و شرکت های پشتیبان/بنگاههای فرآوری و یا بازاریابی برای تولید و عرضه محصولات کشاورزی تحت توافقات قبلی، است.
- درکشاورزی قراردادی، یک شرکت تولیدی و فرآوری محصولات کشاورزی با **عقد قرارداد با کشاورزان** و تولیدکنندگان، محصولات آن ها را به صورت تضمینی، توافقی و یا با فرمول قیمتی مشخص **خریداری** می کند.
- همزمان با خرید محصولات کشاورزان، **خدمات فنی، آموزشی، مشاوره ای** در کلیه ی مراحل کاشت، داشت و برداشت با هدف ارتقای عملکرد کمی و کیفی محصول به کشاورزان تحت قرارداد ارائه می شود.

کارگروه ملی کشاورزی قراردادی

کارگروهی است که به ریاست معاون برنامه ریزی و اقتصادی و دبیری دفتر امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی با عضویت نمایندگان بانک و موسسه عامل، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، معاونت توسعه بازرگانی، تعدادی از شرکت های موفق در حوزه کشاورزی قراردادی و سایر وزارتخانه ها و سازمان ها از جمله وزارت خانه های تعاون، کار و راه اجتماعی، صمت و امور اقتصادی و دارایی حسب مورد تشکیل خواهد شد.

پشتیان یا مجری طرح:

متقاضی اجرای کشاورزی قراردادی است که به صورت شرکت تولیدی، بازرگانی یا دانش بنیان و یا در قالب صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی فعالیت می کند.

مراکز خدمات توسعه کسب و کارهای کشاورزی:

مراکز خدمات توسعه کسب و کارهای کشاورزی به عنوان بازوی اجرایی و عملیاتی وظیفه اجرایی و نظارت را در استان ها به عهده خواهند داشت. مجری طرح با توجه به پراکندگی و تعداد تأمین کنندگان تحت قرارداد خود، اقدام به جذب، به کارگیری و آموزش تعدادی از این افراد متخصص برای ارائه مشاوره های تخصصی، آموزش و نظارت بر تولید به تولیدکنندگان می نماید.

ناظر اجرای طرح:

- سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با هماهنگی و همکاری معاونت برنامه ریزی و اقتصادی/ دفتر امور اقتصادی و با کمک مجری به عنوان ناظر بر حسن اجرای تعهدات مجریان طرح های کشاورزی قراردادی می باشد.
- مراکز خدمات توسعه کسب و کارهای کشاورزی به عنوان بازوی اجرایی و عملیاتی وظیفه اجرایی و نظارت را در استان ها به عهده خواهند داشت.

موسسات عامل:

کلیه بانکها و موسسات مالی به عنوان موسسات عامل تامین کننده منابع مالی زنجیره ارزش مبتنی بر کشاورزی قراردادی را شامل می شوند.

تولیدکننده / پرورش دهنده:

اشخاص حقیقی و یا حقوقی که شخصا به صورت مستقیم و یا از طریق شکل تولیدی معینی بر اساس قرارداد به تولید می پردازند.

محصول:

هر نوع محصول خام، فرآوری شده و محصولات درجه اول به دست آمده در زمینه گیاهی، حیوانی و شیلاتی را شامل می شود.

سامانه:

سامانه هایی که با هدف ثبت و نظارت بر اطلاعات کشاورزان قراردادی ایجاد می شود. این سامانه ها توسط بخش بخش خصوصی و با تایید وزارت جهاد کشاورزی معرفی خواهد شد.

واحدهای مشمول:

واحدهای مشمول حمایت های این الگو، مجریان و تولیدکنندگان محصول که در چارچوب کشاورزی قراردادی در حوزه های مختلف مرتبط با کشاورزی و صنایع وابسته (زراعت، باغبانی، شیلات، دام، طیور و آبزیان، عشایر، بازرگانی، مکانیزاسیون، صنایع و فرآوری) بر اساس زنجیره های ارزش اولویت دار کشاورزی در استان های مختلف عمل کنند، می باشند.

این حمایت ها به منظور ایجاد، تکمیل، توسعه و بهینه سازی زنجیره های عرضه و ارزش محصولات کشاورزی انجام می گیرد.

مجریان طرح ها:

- مجریان طرح ها، الزاماً شرکت های پیشرو خدماتی، تولیدی و بازرگانی کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی دارای خطوط تولید، بسته بندی و فرآوری که منجر به ایجاد ارزش افزوده بر روی محصول می گردند، می باشند.
- شرکت های دارای سابقه فعالیت با توان و سابقه صادراتی، در اولویت قرار خواهند داشت.
- مجری می بایست پروانه ی بهره برداری و دیگر مجوزات قانونی لازم را داشته باشد.

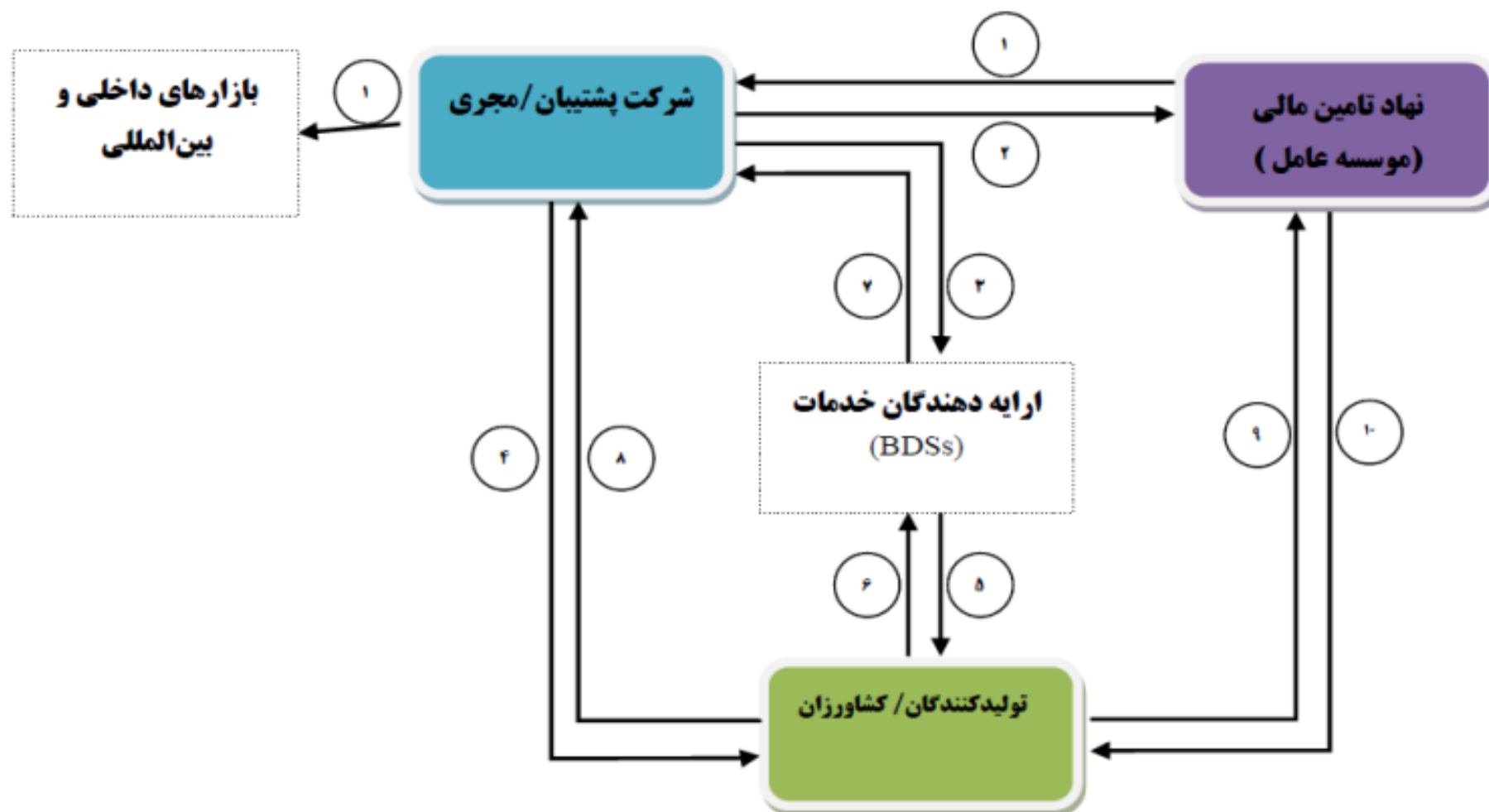
فرآیند اجرایی:

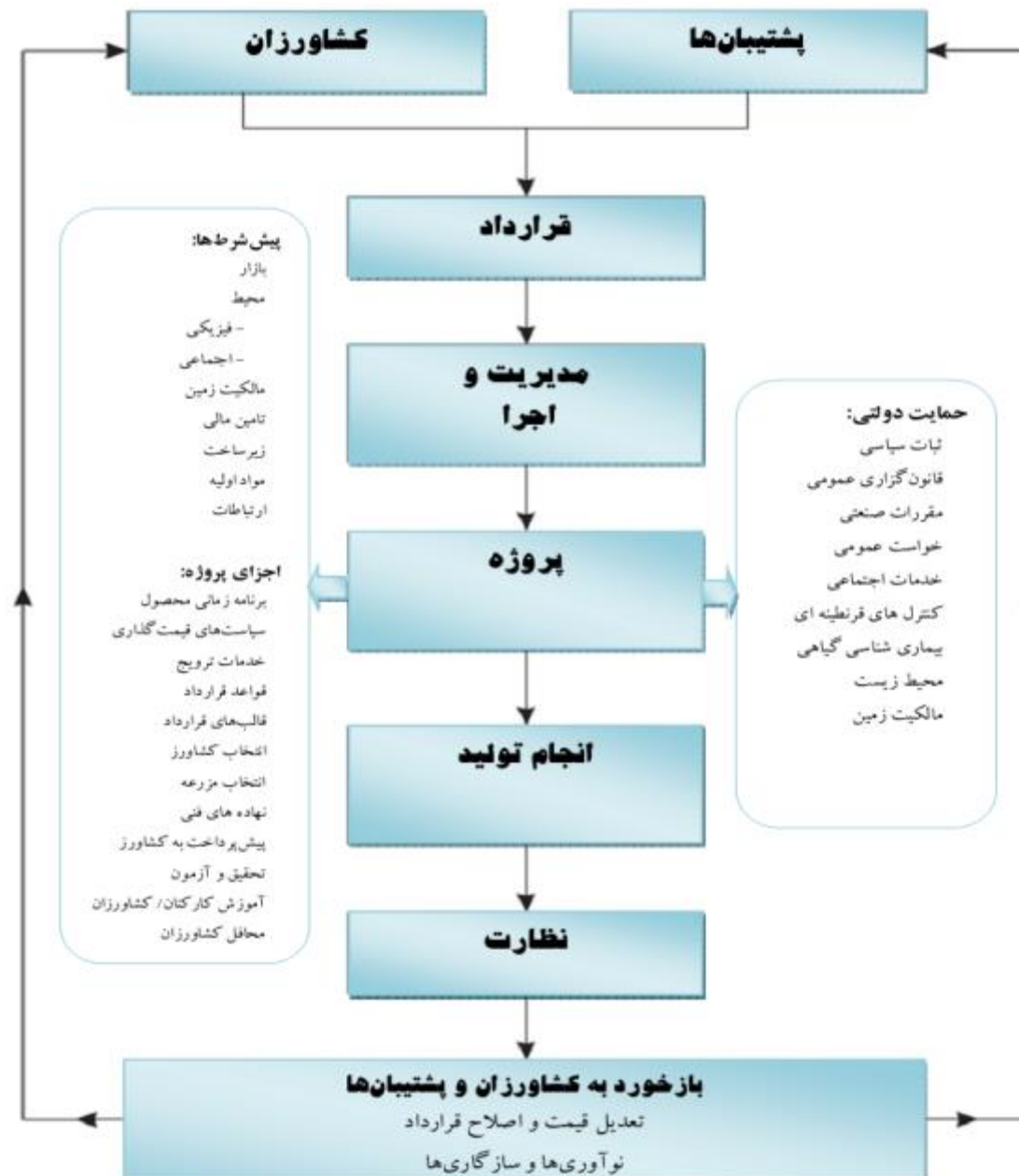
- ۱- متقاضیان اجرای کشت قراردادی درخواست خود را از طریق سایت دفتر امور اقتصادی به نشانی www.maj.ir/cf به کارگروه ملی کشاورزی قراردادی ارائه خواهند کرد.
- ۲- بررسی درخواست متقاضیان و تایید اهلیت و صلاحیت شرکت پشتیبان برای اجرای کشاورزی قراردادی توسط کارگروه ملی کشاورزی قراردادی انجام می گیرد.
- ۳- پس از تایید درخواست، پیگیری های لازم برای صدور مجوزهای لازم، منابع مالی، تسهیلات و سایر حمایت ها، توسط کارگروه مذکور انجام خواهد شد.
- ۴- در صورت نیاز به مجوز برای مجریان کشاورزی قراردادی، دفتر امور اقتصادی رأساً و یا از طریق سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی با هماهنگی دفتر مذکور بر اساس مزیت های استانی نسبت به صدور مجوز اجرای زنجیره و کشاورزی قراردادی اقدام خواهد نمود.

۵- در صورت نیاز به **تامین منابع مالی**، مجموعه واحدها و افراد با صلاحیت از طریق **معاونت برنامه ریزی و اموراتصادی**، به عنوان مجری طرح به موسسات عامل **معرفی** و در چارچوب **شیوه نامه تامین مالی کشاورزی قراردادی ابلاغ شده** توسط بانک مرکزی به مدیران عامل بانک های کشور، در اختیار مجری قرار خواهد گرفت. پس از معرفی مجری به موسسه عامل، فرآیند تامین مالی توسط موسسه عامل، آغاز خواهد شد.

۶- مجری موظف است در ازای دریافت تسهیلات، با کشاورزان یا بهره برداران، برای خرید تضمینی محصول، **قرارداد امضاء نموده** و فرآیندهای آموزش، ارتقای بهره وری و خدمات فنی مشاوره ای به کشاورزان را نیز اجرا نماید. مجری طرح متعهد است منابع مالی ناشی حاصل از تسهیلات دریافتی را صرفاً برای خرید محصول مورد نظر صرف نماید.

مدل اجرایی کشاورزی قراردادی با کمک شرکت پشتیبان/پیشرو

فرآیند تامین مالی:

شیوه نامه تامین مالی کشاورزی قراردادی، در ۱۱ ماده و یک تبصره، توسط بانک مرکزی طی ابلاغیه شماره ۰۱/۸۷۲۴۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۸، به بانک های عامل، ابلاغ گردیده است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

اداره تأمین مالی زنجیره تولید

شیوه نامه اجرایی

«تأمین مالی کشاورزی قراردادی»

بسمه تعالی

شیوه نامه اجرایی «تأمین مالی کشاورزی قراردادی»

در راستای اجرای ماده ۲۳ «دستورالعمل ارائه خدمات تأمین مالی زنجیره تأمین توسط مؤسسات اعتباری»، به منظور بهبود تأمین مالی سرمایه در گردش زنجیره های تأمین در بخش کشاورزی، شیوه نامه اجرایی «تأمین مالی کشاورزی قراردادی» در ۱۱ ماده و ۱ تبصره به شرح ذیل به مؤسسات اعتباری ابلاغ می شود.

ماده ۱- در این شیوه نامه اجرایی، اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف. «بانک مرکزی»: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب. «مؤسسه اعتباری»: بانک یا موسسات اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

ج. «مجری طرح»: متقاضی اجرای کشاورزی قراردادی است که به صورت پک شرکت تولیدی، بازرگانی، دانش بنیان، یا در قالب صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی یا یک شرکت مدیریت زنجیره تأمین، با تأیید وزارت جهاد کشاورزی فعالیت می کند.

د. «تولیدکننده»: اشخاص حقیقی یا حقوقی که به صورت مستقیم یا از طریق تشکیل تولیدی معین، بر اساس قرارداد با مجری طرح، به تولید محصول می پردازند.

ه. «محصول»: هر نوع محصول خام و فرآوری شده کشاورزی در زمینه زراعی، باغی، دامی، شیلاتی و منابع طبیعی را شامل می شود.

و. «کشاورزی قراردادی»: روشی از تولید است که از طریق آن، تولیدکننده از طریق عقد قرارداد با یک مجری طرح، نسبت به تولید محصولات کشاورزی اقدام می نماید.

ز. «وزارت»: وزارت جهاد کشاورزی.

ح. «سامانه»: سامانه ای که از طرف وزارت جهاد کشاورزی به منظور ثبت قراردادهای کشاورزی قراردادی معرفی می شود.

ماده ۲- تأمین مالی در کشاورزی قراردادی مشتمل بر پرداخت به تولیدکنندگان برای کشت و تهیه نهادهای تولید، پرداخت به مجری با هدف تکمیل زنجیره ارزش، خرید نهادهای، مواد اولیه، ماشین آلات و اقدامات توسعه ای و پرداخت در راستای ارائه خدمات آموزشی، فنی، توسعه ای، دانش بنیان و تحقیقاتی برای ایجاد ارزش افزوده در طرح خواهد بود.

ماده ۳- متقاضی اجرای کشاورزی قراردادی درخواست خود را به منظور اجرای طرح کشاورزی قراردادی به وزارت اعلام و پس از تأیید توسط وزارت به مؤسسه اعتباری معرفی می شود.

ماده ۴- به منظور استفاده از تسهیلات برای تأمین مالی سرمایه در گردش طرح های کشاورزی قراردادی، مجری باید جزئیات کامل طرح از جمله مشخصات و سوابق مجری، نوع فعالیت، شیوه ایجاد مشخصات محصول، قیمت خرید محصول، شرایط و زمان پرداخت و تسویه بدهی به تولیدکننده، میزان تسهیلات مورد نیاز و همچنین رونوشت قرارداد موضوع کشاورزی قراردادی فی مابین مجری و تولیدکننده را به مؤسسه اعتباری ارائه کند.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از ارائه هرگونه تسهیلات به مجری طرح، نسبت به اعتبارسنجی مجری طرح در چارچوب مقررات مربوطه و همچنین بررسی فنی، اقتصادی و مالی طرح اقدام نماید.

ماده ۶- مؤسسه اعتباری می تواند برای اعطای هرگونه تسهیلات به مجری طرح، وثایق و تضمین را حسب ضوابط و مقررات و به شیوه های زیر دریافت نماید:

۱-۶- قرارداد منعقد شده فی مابین «تولیدکننده» و «مجری طرح» تأیید صلاحیت شده توسط وزارت به منظور کشاورزی قراردادی، می تواند به عنوان وثیقه و تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی پذیرفته شود. تبصره: پذیرش قرارداد به عنوان وثیقه توسط مؤسسه اعتباری، منوط به ثبت قرارداد در «سامانه» توسط مجری و همچنین مشروط به ارائه تائیدی و ضمانت بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی از سوی یک نهاد تضمین از جمله «صندوق توسعه کسب و کار کشاورزی»، «صندوق کشاورزی قراردادی» یا مؤسسات بیمه است.

۲-۶- در مواردی که مجری آمادگی تودیع وثیقه و یا ارائه تضمین را دارد، اخذ تضمین و وثایق حسب رویه مؤسسه اعتباری و در چارچوب ضوابط و مقررات جاری خواهد بود.

۳-۶- در مواردی که تسهیلات با معرفی مجری و با ضمانت تولیدکننده، به تولیدکننده پرداخت می شود، وثیقه و تضمین بازپرداخت اصل و سود تسهیلات اعطایی، از تولیدکننده اخذ می شود.

۴-۶- برای مجریان با شرکت های مبانی دولتی از جمله شرکت بازرگانی دولتی، سازمان تعاون روستایی ایران، مؤسسه جهاد استقلال و شرکت های تابعه و شرکت پشتیبانی امور دام که اقدام به خرید قراردادی از کشاورزان می نمایند، بانک ها می توانند با اخذ تضمین از سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تأمین سرمایه در گردش

تولیدکنندگان کشاورزی به صورت پیش پرداخت اقدام نمایند. مجریان و یا شرکت های مباشر دولتی فوق الذکر ملزم به ثبت قراردادهای و مبادلات خود با کشاورزان در سامانه های مربوطه می باشند.

ماده ۷- چنانچه حسب مفاد قرارداد فی مابین مجری و تولیدکننده، تسهیلات بابت پیش پرداخت کشاورزی قراردادی از طرف مجری به تولیدکننده پرداخت شود، مؤسسه اعتباری موظف است تسهیلات پرداختی را مستقیماً به حساب تولیدکننده کارسازی کند. در مواردی که حسب مفاد قرارداد فی مابین مجری و تولیدکننده، مجری متعهد به ارائه نهادهای کشاورزی و نظایر آن به تولیدکننده باشد، در این صورت مؤسسه اعتباری می تواند در ازای دریافت اسنادی که مؤید تحویل نهادهای کشاورزی به تولیدکننده باشد، تسهیلات را مستقیماً به نفع مجری کارسازی نماید. واریز مستقیم منابع اعتباری به حساب تولیدکننده، به ارائه مدارک مثبته تحویل نهادهای و محصولات و یا ایفای تعهدات مندرج در قرارداد و به تناسب ارزش اسناد ارائه شده منوط گردد.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری موظف است تمامی اقدامات لازم را در خصوص اطمینان از صوری نبودن موضوع قرارداد و احراز واقعی بودن آن، ثبت تعهدات در سامانه سمات بانک مرکزی، رعایت مفاد این نامه تسهیلات و تعهدات کلان و اشخاص مرتبط و رعایت سایر ضوابط و مقررات بانک مرکزی انجام دهد.

ماده ۹- «مجری» یا «تولیدکننده» می توانند وفق مقررات و ضوابط جاری، از سایر شیوه های تأمین مالی زنجیره تأمین برای تأمین مالی سرمایه در گردش استفاده کنند.

ماده ۱۰- این شیوه نامه، نافی بهره برداری «مجری» یا «تولیدکننده» از سایر خدمات و تسهیلات بانکی در چارچوب مقررات و ضوابط جاری نیست.

ماده ۱۱- سایر موارد مربوط به اقدامات و فرآیندهای ارائه خدمات تأمین مالی که در این شیوه نامه به آن اشاره نشده است، تابع قوانین موضوعه، این نامه ها، ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی و سایر قوانین جاری در کشور است.

ی زنجیره تأمین در بخش کشاورزی» در ۱۱ ماده و ۱ تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۲/۲۸ هیئت عامل بانک مرکزی نیز، ابلاغ آن به شبکه بانکی کشور را مورد تأیید قرار داد.

ارسال "شیوه نامه کشاورزی قراردادی" و "کشاورزی قراردادی با شرکت های پشتیبان"، به کلیه استانها، توسط معاونت امور باغبانی

شماره: ۱۹۳۹۴۵
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۰۲
ساعت: ۱۱:۳۳
فوریت:
پیوست: دارد
طبقه بندی:

جناب آقای سیرجانی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمان
جناب آقای یوسفی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان اردبیل
جناب آقای رزاقی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان مازندران
جناب آقای شیخ زاده-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان هرمزگان
جناب آقای دانا-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان بوشهر
جناب آقای نظری مقدم-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان تهران
جناب آقای قرائیان-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان
جناب آقای صفدری-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان شمالی
جناب آقای رئیس زاده-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
جناب آقای فیضی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه
جناب آقای افراز-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان ایلام
جناب آقای شیرانی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان چهارمحال و بختیاری

موضوع: شیوه نامه کشاورزی قراردادی

با سلام و احترام

به پیوست شیوه نامه کشاورزی قراردادی و کشاورزی قراردادی با شرکت های پشتیبان جهت استحضار و هرگونه اقدام مقتضی ارسال می گردد.

احمد احمدی شریف
رئیس ستاد معاونت امور باغبانی

نشانی: تهران - خیابان طالقانی- نرسیده به پل حافظ- نبش کوچه غفارزاده- ساختمان وزارت جهاد کشاورزی - طبقه هشتم - تلفن: ۴۲۵۴۱-۹
فاکس: ۸۸۹۴۵۱۳۴ - پست الکترونیکی: horticulture@agri-jahad.org

شماره: ۱۹۳۹۴۵
تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۰۲
ساعت: ۱۱:۳۳
فوریت:
پیوست: دارد
طبقه بندی:

جناب آقای جعفرنژاد ماکوئی-سرپرست محترم مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی
جناب آقای بدرزاده اورنج-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان البرز
جناب آقای حسین زاده-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی جنوب استان کرمان
جناب آقای رجب زاده-سرپرست محترم مدیریت امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی
جناب آقای نارویی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان سیستان و بلوچستان
جناب آقای جعفری-مدیر محترم امور باغبانی
جناب آقای ملاتی-سرپرست محترم مدیریت باغبانی
جناب آقای شایسته-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان جنوبی
جناب آقای حاجی میرزایی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان کردستان
جناب آقای شطرنجی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان یزد
جناب آقای فرهانی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان گلستان
جناب آقای پیله فروش-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان قزوین
جناب آقای کیانی فر-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان لرستان
جناب آقای زمانی-سرپرست محترم مدیریت باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان فارس
جناب آقای پارسافر-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان
جناب آقای محمدی-مدیر محترم امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان کهگیلویه و بویراحمد
جناب آقای حسنی نسب-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان خوزستان
جناب آقای زارعی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان مرکزی
جناب آقای شهبازی-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان همدان
سرکار خانم انجم شعاع-مدیر محترم باغبانی سازمان جهاد کشاورزی استان زنجان

نشانی: تهران - خیابان طالقانی- نرسیده به پل حافظ- نبش کوچه غفارزاده- ساختمان وزارت جهاد کشاورزی - طبقه هشتم - تلفن: ۴۲۵۴۱-۹
فاکس: ۸۸۹۴۵۱۳۴ - پست الکترونیکی: horticulture@agri-jahad.org

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت برنامه ریزی و اقتصادی

جمهوری اسلامی ایران

پایگاه

شماره: ۲۹۰۰۱۵

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۱

ساعت: ۱۶:۲۵

فوریت:

پیوست: دارد

طبقه بندی:

مکاتبه معاونت برنامه ریزی و اقتصادی با بانک کشاورزی و

معرفی مؤسسه صندوق مشترک استانها، سازمان نظام

مهندسی و منابع طبیعی، برای توسعه کشاورزی قراردادی

در زمینه تولید و پشتیبانی محصولات کشاورزی

جناب آقای پویافرد

معاون محترم اعتباری بانک کشاورزی

موضوع: معرفی مؤسسه صندوق مشترک استان ها-سازمان نظام مهندسی و منابع طبیعی برای توسعه کشاورزی قراردادی در زمینه تولید و پشتیبانی محصولات کشاورزی

با سلام و احترام

پیرو ابلاغیه شماره ۱۳۲۷۷۵ مورخ ۱۴۰۲/۶/۱۹ با موضوع قرارداد عاملیت کشاورزی قراردادی از محل اعتبارات تبصره (۱۸) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور برای تامین مالی سرمایه در گردش شرکت های مجری کشاورزی قراردادی و عطف به صورتجلسه شماره ۳۰۱۰۷۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۶ کارگروه ملی کشاورزی قراردادی به بانک های عامل به منظور تسریع و تسهیل فرایند انجام کار و نامه شماره ۱۵۲۶۳۸ مورخ ۱۴۰۳/۷/۹ در خصوص فرم تعهدنامه مجریان و پشتیبانان کشاورزی قراردادی ضمن پیوست گواهی نامه مجری و صورتجلسه تأیید آن، خواهشمند است دستور فرمائید نسبت به بررسی و تخصیص منابع به صندوق مشترک استان ها وابسته به سازمان نظام مهندسی و منابع طبیعی برای توسعه کشاورزی قراردادی در زمینه تولید و پشتیبانی محصولات کشاورزی به مبلغ دویست میلیارد ریال در بستر پلتفرم کشاورزی قراردادی معتبر مورد تأیید کارگروه ملی ذی ربط و در چارچوب دستورالعمل ها، ضوابط، تعهدات مجری و همچنین قرارداد عاملیت اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند. بدیهی است آن بانک مکلف است فرایند اجرایی را تا حصول نتیجه قطعی پیگیری و نتایج حاصله را به صورت مستمر و ماهانه در قالب پلتفرم مربوطه و گزارشات مکتوب به این دفتر منعکس نماید.

محمد خالیدی

مدیر کل دفتر امور اقتصادی

رونوشت:

- جناب آقای فتحی- معاون محترم برنامه ریزی و اقتصادی- جهت استحضار
- جناب آقای ماجد- معاون محترم سیاست گذاری اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی- جهت استحضار
- جناب آقای پرومندی- معاون محترم امور باغبانی- جهت استحضار و صدور دستور پیگیری مراتب تا حصول نتیجه قطعی
- جناب آقای مهاجر- معاون محترم امور زراعت- جهت استحضار و صدور دستور پیگیری مراتب تا حصول نتیجه قطعی

نشانی: تهران خیابان طالقانی نرسیده به پل حافظ وزارت جهاد کشاورزی طبقه ششم کد پستی: ۱۵۹۳۴۱۶۱۱۱ تلفن: ۴۲۵۴۴۶۰۱-۳ نمابر:

۸۸۱۹۹۸۶۶ پست الکترونیک: facility@agri-jahad.ir وب سایت: <http://facility.agri-jahad.ir>

زنجیره های ارزش اولویت دار زیربخش باغبانی (بر اساس مزیت های استانی)

ردیف	گروه محصولی	نام محصول	استان های دارای اولویت
۱	میوه های دانه دار	سیب	آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، فارس، تهران، اصفهان، کهگیلویه و بویراحمد
		گلابی	خراسان رضوی، البرز، تهران، قزوین، آذربایجان شرقی
		به	فارس، اصفهان و کرمان
۲	میوه های دانه ریز	انگور	فارس، همدان، قزوین، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، سمنان، آذربایجان غربی، زنجان و کردستان
		توت فرنگی	کردستان، مازندران و گلستان
۳	میوه های هسته دار	آلو	خراسان رضوی، البرز، آذربایجان غربی، گلستان و فارس
		زردآلو	آذربایجان شرقی، تهران، سمنان، یزد، لرستان و زنجان
		شلیل	مازندران، البرز، اردبیل، آذربایجان غربی و تهران
		گوجه	یزد، مازندران، آذربایجان شرقی، گیلان و اصفهان
		گیلاس	تهران، البرز، خراسان رضوی قزوین و مازندران
		هلو	البرز، مازندران، فارس، گلستان، آذربایجان غربی و تهران

ادامه – زنجیره های ارزش اولویت دار زیربخش باغبانی (بر اساس مزیت های استانی)

ردیف	گروه محصولی	نام محصول	استان های دارای اولویت
۴	میوه های نیمه گرمسیری	انار	فارس، یزد، مرکزی، خراسان رضوی، سمنان و لرستان
		انجیر	فارس، لرستان و کرمانشاه
		چای	گیلان
		خرما	سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، خوزستان، بوشهر و هرمزگان
		خرمالو	مازندران، فارس، تهران و البرز
		کیوی	مازندران و گیلان
		زیتون	زنجان، قزوین، فارس، گیلان و گلستان
		لیموترش	فارس، هرمزگان، کرمان، بوشهر و کهگیلویه و بویراحمد
		لیمو شیرین	فارس
		پرتقال	مازندران، کرمان و فارس
		نارنگی	مازندران، فارس و هرمزگان

ادامه – زنجیره های ارزش اولویت دار زیربخش باغبانی (بر اساس مزیت های استانی)

ردیف	گروه محصولی	نام محصول	استان های دارای اولویت
۵	میوه های گرمسیری	موز، نارگیل، آناناس، انبه، پاپایا، تمبره نندی، چیکو، کنار و گواوا	سیستان و بلوچستان و هرمزگان
۶	میوه های خشک	بادام	فارس، چهارمحال و بختیاری، خراسان رضوی و آذربایجان شرقی
		پسته	کرمان، خراسان رضوی، یزد، قم و سمنان
		گردو	همدان، آذربایجان شرقی، فارس، کرمان، لرستان و کردستان
		فندق	گیلان و قزوین
۷	سایر میوه های سردسیری	زرشک و عناب	خراسان جنوبی
۸	گیاهان دارویی	زعفران	خراسان رضوی، خراسان جنوبی و خراسان شمالی
		گل محمدی	فارس، اصفهان، کرمان، آذربایجان شرقی و مرکزی
		سایر گیاهان دارویی	کرمان، اصفهان، سیستان و بلوچستان، فارس، خراسان رضوی، مرکزی، خراسان شمالی، کهگیلویه و بویراحمد، یزد، قم، لرستان، آذربایجان شرقی و سمنان
۹	محصولات گلخانه ای (محیط کنترل شده)	محصولات گلخانه ای	کلیه مناطق مستعد کشور
		قارچ خوراکی	کلیه مناطق مستعد کشور (با اولویت استان های خراسان رضوی، تهران، البرز، اصفهان و قزوین)
۱۰	گل و گیاهان زینتی	-	مازندران، خوزستان، تهران، هرمزگان، گیلان، گلستان و البرز

سپاس از توجه شما عزیزان

